

GYS

2024

T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

İLÇE NÜFUS MÜDÜRÜ

Personelinin Görevde Yükselme Sınavı

KONU ANLATIMLI

%100 ÖZGÜN

T.C. İçişleri Bakanlığı Merkez ve Taşra Teşkilatı Personeli
Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Yönetmeliği hükümleri
doğrultusunda güncel olarak hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

ÜNİTE 1 TÜRKÇE VE DİL BİLGİSİ	5
TESTLER	
ÜNİTE 2 ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ	102
TESTLER	
ÜNİTE 3 T.C. 1982 ANAYASASI	177
TESTLER	
ÜNİTE 4 657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU	239
TESTLER	
ÜNİTE 5 1 NOLU CUMHURBAŞKANLIĞI TEŞKİLATI HAKKINDA CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ	308
TESTLER	
ÜNİTE 6 4982 SAYILI BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNU	319
TESTLER	
ÜNİTE 7 3071 SAYILI DİLEKÇE HAKKININ KULLANILMASINA DAİR KANUN	327
TESTLER	
ÜNİTE 8 7315 SAYILI GÜVENLİK SORUŞTURMASI VE ARŞİV ARAŞTIRMASI KANUNU	331
TESTLER	
ÜNİTE 9 İÇİŞLERİ BAKANLIĞI PERSONELİ GÖREVDE YÜKSELME VE UNVAN DEĞİŞİKLİĞİ YÖNETMELİĞİ	336
TESTLER	
ÜNİTE 10 İÇİŞLERİ BAKANLIĞI PERSONELİ ATAMA VE YER DEĞİŞTİRME YÖNETMELİĞİ	352
TESTLER	
ÜNİTE 11 DEVLET MEMURLARI DİSİPLİN YÖNETMELİĞİ	360
TESTLER	
ÜNİTE 12 İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DİSİPLİN AMİRLERİ YÖNETMELİĞİ	374
TESTLER	
ÜNİTE 13 RESMİ YAZIŞMALARDA UYGULANACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK	385
TESTLER	
ÜNİTE 14 5442 SAYILI İL İDARESİ KANUNU	419
TESTLER	
ÜNİTE 15 3628 SAYILI MAL BİLDİRİMİNDE BULUNULMASI, RÜŞVET VE YOLSUZLUKLARLA MÜCADELE KANUNU	434
TESTLER	
ÜNİTE 16 MAL BİLDİRİMİNDE BULUNULMASI HAKKINDA YÖNETMELİK	444
TESTLER	
ÜNİTE 17 4483 SAYILI MEMURLAR VE DİĞER KAMU GÖREVLİLERİNİN YARGILANMASI HAKKINDA KANUN	451
TESTLER	
ÜNİTE 18 5326 SAYILI KABAHAHLER KANUNU	459
TESTLER	
ÜNİTE 19 VALİLİK VE KAYMAKAMLIK BİRİMLERİ TEŞKİLAT, GÖREV VE ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ	476
TESTLER	
ÜNİTE 20 İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MERKEZ VE TAŞRA TEŞKİLATI ARŞİV HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ	502
TESTLER	
ÜNİTE 21 4721 SAYILI TÜRK MEDENİ KANUNU (TEMEL)	516
TESTLER	

ÜNİTE 22	4722 SAYILI TÜRK MEDENİ KANUNUNUN YÜRÜRLÜĞÜ VE UYGULAMA ŞEKLİ HAKKINDA KANUN.	527
TESTLER	
ÜNİTE 23	5901 SAYILI TÜRK VATANDAŞLIĞI KANUNU.	532
TESTLER	
ÜNİTE 24	TÜRK VATANDAŞLIĞI KANUNUNUN UYGULANMASINA İLİŞKİN YÖNETMELİK.	545
TESTLER	
ÜNİTE 25	ADRES KAYIT SİSTEMİ YÖNETMELİĞİ	572
TESTLER	
ÜNİTE 26	5490 SAYILI NÜFUS HİZMETLERİ KANUNU	582
TESTLER	
ÜNİTE 27	NÜFUS HİZMETLERİ UYGULAMA YÖNETMELİĞİ	602
TESTLER	
ÜNİTE 28	EVLENDİRME YÖNETMELİĞİ	623
TESTLER	
ÜNİTE 29	6245 SAYILI HARCIRAH KANUNU.	638
TESTLER	
ÜNİTE 30	7201 SAYILI TEBLİGAT KANUNU.	655
TESTLER	
ÜNİTE 31	NÜFUS KÜTÜKLERİNİN YENİLENMESİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK.	669
TESTLER	
ÜNİTE 32	TÜRKİYEDE OTURAN YABANCILARIN NÜFUS KAYITLARININ TUTULMASI HAKKINDA YÖNETMELİK ...	678
TESTLER	
ÜNİTE 33	KİMLİK PAYLAŞIMI SİSTEMİ YÖNETMELİĞİ	685
TESTLER	
ÜNİTE 34	ADRES VE NUMARALAMAYA İLİŞKİN YÖNETMELİK	692
TESTLER	
ÜNİTE 35	TÜRK MEDENİ KANUNUNUN VELAYET, VESAYET VE MİRAS HÜKÜMLERİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN TÜZÜK	706
TESTLER	

TÜRKÇE VE DİL BİLGİSİ

SÖZCÜKTE ANLAM VE SÖZCÜK BİLGİSİ

1. ÜNİTE

1. BÖLÜM

I. SÖZCÜKTE ANLAM

Her sözcük görünen, görünmeyen varlık ya da durumlardan birini çağırır. Bu çağrışımardan her birine "anlam" denir. Sözcüklerin tek başına anlamları olduğu gibi cümle içinde kazandığı yeni anlamlar da olabilir. Sözcüklerin anlam çeşitlenmesini şu başlıklar altında inceleyebiliriz:

SÖZCÜKTE ANLAM

- Gerçek Anlam
 - Temel Anlam
 - Yan Anlam
- Terim Anlam
- Mecaz Anlam

1. GERÇEK ANLAM

Sözcüğün zihnimizde uyandırdığı ilk anlam gerçek anlamdır. Sözcüğün gerçek anlamı iki şekilde kullanılabilir:

a. Temel (İlk) Anlam

Sözcüklerin aklımıza ilk gelen anlamlarıdır. Başka bir deyişle bir sözcüğün sözlükteki ilk anlamıdır.

- Yolun sağ tarafında iğde ağaçları vardır.
- Bardaktaki suyu niye döktün?

NOT

- Bir sözcüğün tek başına iken taşıdığı anlam ile cümledeki anlamı aynı ise o sözcük temel anlamıyla kullanılmış demektir.
- Martının kanatları ıslaktı.
- Gençler sahilde ateş yakmışlar.

b. Yan Anlam (Yakıştırmaca)

Şekil ve işlev benzerliğinden dolayı, bir sözcüğün başka bir varlığa ad olarak verilmesidir. Sözcüklerin gerçek anlamlarından kopmadan kazandıkları bu anlama yan anlam denir.

- Dağın eteklerinde çiçekler vardı. (Yamaçlı yerlerin alt bölümü)
- Uçağın kuyruğuna zarar vermişlerdi. (Uçaklarda kuyruğa benzeyen uzantı)

2. TERİM ANLAM

Bilim, sanat, spor ya da meslek dallarıyla ilgili özel, sınırlı bir anlamı ve kullanımı olan sözcüklere terim denir. Terimler gerçek anlamda kullanılır. Bir sözcüğün terim anlamı, ait olduğu alanda kullanıldığı an ortaya çıkar.

- doku, nöron → biyoloji terimi
- replik, tirat → tiyatro terimi
- hece, ölçü, uyak → edebiyat terimi
- Dünya, Güneş etrafında döner. (astronomi terimi)
- Bu dairenin alanını hesaplayabilir misin? (geometri terimi)
- Verilen eylemleri çatısına göre inceleyiniz. (dil bilgisi terimi)
- Radyo dalgalarını bulamıyordum. (teknik terimi)
- Korner atışını İsmail kullanacaktı. (spor terimi)
- Fizik dersinde ses dalgalarını işledik. (fizik terimi)

Örnek Soru

Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi temel anlamda kullanılmıştır?

- Hep geç kalmak onun âdetidir.
- Nüfus cüzdanımı yitirdim, geçersizdir.
- Bakanlık kadrosunda hiç açık yok.
- Elektrik saati arızalanmış.
- Maçı kaybeden sporcular taş yağmuruna tutuldular.

Çözüm

A'daki âdet sözcüğü temel anlamında kullanılmıştır. Bu sözcüğün temel anlamı "bir kimsenin yapmaya alışmış olduğu şey"dir. "âdet" sözcüğünün cümledeki kullanımı akla ilk gelen anlamıyla ilgilidir. Diğer seçeneklerde verilen sözcükler yan veya mecaz anlamda kullanılmıştır. B'de cüzdan (resmi evrak), C'de açık (kontenjan), D'de saat (sayaç) sözcükleri yan anlamda, E'de ise yağmur (aşırı, çok fazla) sözcüğü mecaz anlamdadır.

Cevap A

ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ

XX. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ

2. ÜNİTE

1. BÖLÜM

TRABLUSGARP SAVAŞI (1911-1912)

Nedenleri

- İtalya'nın gelişmiş sanayisi için ham madde ve pazar arayışı
- Trablusgarp'ın İtalya'ya yakın olması
- Osmanlı'nın güçsüz olması
- İtalya'nın 1856'daki Habeşistan başarısızlığını telafi etmek istemesi
- İtalya'nın, Trablusgarp'ın işgali için Avrupa devletlerinin onayını alması
- İtalya'nın, Trablusgarp'ın uygarlıkta geri bırakıldığı ve burada yaşayan İtalyanlara katı davranıldığı iddiası

NOT

- ✓ 1909 yılında Rusya ile imzalanan Racconigi Antlaşması ile İtalya Trablusgarp'a çıkarma yapacak, buna karşılık İtalya'da Rusya'nın Boğazlardaki çıkarlarına dokunmayacaktır.

Gelişmeler

- Mısır'ın İngiltere'nin elinde olması ve donanmanın Haliç'te çürümeye terk edilmiş olmasından dolayı bölgeye Osmanlı Devleti yardım gönderememiştir.
- İtalya 1911'de Trablusgarp'ta harekete başlamış ve Derne, Tobruk, Homs ve Bingazi gibi yerleri işgal etmiştir.
- İşgal sonucu Milli Müdafaa Komitesi kurulmuş ve bölgeye gönüllü subaylar gönderilmiştir.
- Bu subaylar; Enver Paşa (Hamdi takma adıyla) Bingazi'ye, Mustafa Kemal (Gazeteci Şerif unvanıyla) Kurmay binbaşı rütbesiyle Tobruk, Derne'ye, Neşet Paşa Trablus'a gitti.

Trablusgarp Savaşı'nda Mustafa Kemal

- Ayrıca Fethi Bey, Fuat Bey, Rauf Bey, Ali Çetinkaya ve Nuri Bey'ler de bu mücadelede yer aldı.
- Enver Paşa Bingazi'de, Mustafa Kemal Tobruk ve Derne'de başarılı oldular.
- Bu gelişmeler üzerine İtalya Osmanlı'yı barışa zorlamak için Çanakkale Boğazı'nı ablukaya almış, On İki Ada'yı işgal etmiş, Beyrut Limanı'na saldırmıştır.
- Balkan Savaşı'nın da başlaması üzerine Osmanlı Devleti barış istemek zorunda kaldı ve 15 Ekim 1912'de Uşi Antlaşması'nı imzaladı.
- Uşi Antlaşması'na göre;
 - ▶ Trablusgarp, İtalya'ya bırakılacak
 - ▶ On İki Ada ve Rodos Balkan Savaşları sonuçlanana kadar geçici olarak İtalyanlara bırakılacak
 - ▶ Trablusgarp halkı dini bakımdan Osmanlı halifesine bağlı kalacak
 - ▶ İtalya diğer devletlerin onaylaması hâlinde kapitülasyonların kaldırılmasına karşı çıkmayacak.
 - ▶ İtalya, Trablusgarp'ın Düyun-u Umumiye'ye olan borcu üstlenecek

Önemi:

- Osmanlı Kuzey Afrika'daki son toprak parçasını kaybetti.
- Dünya tarihinde ilk kez uçak kullanıldı.
- Mustafa Kemal'in sömürgecilğe karşı ilk savaşı olup Binbaşılığa terfi etti.

I. BALKAN SAVAŞI (1912)

- Balkan devletlerinin Osmanlı'yı Balkanlardan atmak istemesi, İngilizlerin Reval Görüşmeleri'nde Rusların Balkanlara yerleşmesine ses çıkarmaması ve Rusların kışkırtmaları sonucu Karadağ'ın Yenipazar'a saldırmalarıyla savaş başlamıştır.
- Osmanlı Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan ve Karadağ ile savaşmıştır.
- Bu savaşta Rauf (Orbay) Bey, Hamidiye Kruvazörü olarak önemli başarılar elde etti. Ancak Yunanlıların Ege Adalarını almasına engel olamadı.
- Bu başarısından dolayı Rauf Bey **Hamidiye Kahramanı** olarak anılmaktadır.
- Osmanlı hazırlıksız yakalandığı savaşta hiçbir varlık gösteremedi ve barış antlaşması imzalamak zorunda kaldı.

BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ VE GENEL ESASLAR

3.ÜNİTE 1.BÖLÜM

BAŞLANGIÇ

Türk Vatanı ve Milletinin ebedi varlığını ve Yüce Türk Devletinin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bu Anayasa, Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu, ölümsüz önder ve eşsiz kahraman Atatürk'ün belirlediği milliyetçilik anlayışı ve onun inkılap ve ilkeleri doğrultusunda;

Dünya milletleri ailesinin eşit haklara sahip şerefli **bir üyesi** olarak, Türkiye Cumhuriyetinin ebedi varlığı, refahı, maddi ve manevi mutluluğu ile çağdaş medeniyet düzeyine ulaşma azmi yönünde;

Millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan **hiçbir kişi** ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı;

Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medeni bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu;

Hiçbir faaliyetin Türk milli menfaatlerinin, Türk varlığının, Devleti ve ülkesiyle bölünmezliği esasının, Türklüğün tarihi ve manevi değerlerinin, Atatürk milliyetçiliği, ilke ve inkılapları ve medeniyetçiliğinin karşısında korunma göremeyeceği ve laiklik ilkesinin gereği olarak kutsal din duygularının, Devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmayacağı;

Her Türk vatandaşının bu Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak milli kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddi ve manevi varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu;

Topluca Türk vatandaşlarının milli gurur ve iftiharlarda, milli sevinç ve kederlerde, milli varlığa karşı hak ve ödevlerde, nimet ve külfetlerde ve millet hayatının her türlü tecellisinde ortak olduğu, birbirinin hak ve hürriyetlerine kesin saygı, karşılıklı içten sevgi ve kardeşlik duygularıyla ve "Yurtta sulh, cihanda sulh" arzu ve inancı içinde, huzurlu bir hayat talebine hakları bulunduğu;

FİKİR, İNANÇ VE KARARIYLA anlaşılacak, sözüne ve ruhuna bu yönde saygı ve mutlak sadakatle yorumlanıp uygulanmak üzere.

TÜRK MİLLETİ TARAFINDAN, demokrasiye aşık Türk evlatlarının vatan ve millet sevgisine emanet ve tevdi olunur.

Örnek Soru

Aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasası'nın Başlangıç metninde yer almamıştır?

- A) Türk Devletinin bölünmez bütünlüğü
- B) Yargı bağımsızlığı ilkesi
- C) Atatürk milliyetçiliği
- D) Atatürk inkılap ve ilkeleri
- E) Millet iradesinin mutlak üstünlüğü

Cevap B

BİRİNCİ KISIM GENEL ESASLAR

Madde -1:	Devletin şekli
Madde -2:	Cumhuriyetin nitelikleri
Madde -3:	Devletin bütünlüğü, resmî dili, bayrağı, millî marşı ve başkenti
Madde -4:	Değiştirilemeyecek hükümler
Madde -5:	Devletin temel amaç ve görevleri
Madde -6:	Egemenlik
Madde -7:	Yasama yetkisi
Madde -8:	Yürütme yetkisi ve görevi
Madde -9:	Yargı yetkisi
Madde-10:	Kanun önünde eşitlik
Madde-11:	Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü

I. Devletin şekli: –Madde 1

Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir.

II. Cumhuriyetin nitelikleri: –Madde 2

Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir.

657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU

4. ÜNİTE

KISIM - I Genel Hükümler

BÖLÜM: 1

Kapsam, Amaç, Temel İlkeler, İstihdam Şekilleri

Kapsam: –Madde 1

Bu Kanun, Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde çalışan memurlar hakkında uygulanır.

Sözleşmeli ve geçici personel hakkında bu Kanunda belirtilen özel hükümler uygulanır.

Anayasa Mahkemesi üye ve **yedek** üyeleri ile rapor-törleri; hakimlik ve savcılık mesleklerinde veya bu mesleklerden sayılan görevlerde bulunanlar, Danıştay ve Sayıştay meslek mensupları ve Sayıştay savcı ve yardımcıları, Üniversitelerin, İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerinin, Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademilerinin, Devlet Güzel Sanatlar Akademilerinin, Türkiye ve Orta - Doğu Amme İdaresi Enstitüsünün öğretim üye ve yardımcıları, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası üyeleri, Genelkurmay Mehtaran Bölüğü Sanatkarları, Devlet Tiyatrosu ile Devlet Opera ve Balesi ve Belediye Opera ve tiyatroları ile şehir ve belediye konservatuvar ve orkestralarının sanatkar memurları, uzman memurları, uygulatıcı uzman memurları ve stajyerleri; Spor-Toto Teşkilatında çalışan personel; subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erler ile Emniyet Teşkilatı mensupları özel kanunları hükümlerine tabidir.

Amaç: –Madde 2

Bu Kanun, Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenler.

Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulur.

Temel ilkeler: –Madde 3

Bu kanunun temel ilkeleri şunlardır:

Sınıflandırma:

A) Devlet kamu hizmetleri görevlerini ve bu görevlerde çalışan Devlet memurlarını görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre sınıflara ayırmaktır.

Kariyer:

B) Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanını sağlamaktır.

Liyakat:

C) Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır.

Örnek Soru

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre "Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkânını sağlamaktır" ifadesi hangi temel ilkenin açıklamasıdır?

- A) Sınıflandırma B) Kariyer C) Derece
D) Kademe E) Liyakat

Cevap B

İstihdam şekilleri: –Madde 4

Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür.

A) Memur:

Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler, bu Kanunun uygulanmasında memur sayılır.

Yukarıdaki tanımlananlar dışındaki kurumlarda genel politika tespiti, araştırma, planlama, programlama, yönetim ve denetim gibi işlerde görevli ve yetkili olanlar da memur sayılır.

1 NOLU CUMHURBAŞKANLIĞI TEŞKİLATI HAKKINDA CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ (İÇİŞLERİ BAKANLIĞI)

5. ÜNİTE

DOKUZUNCU BÖLÜM İçişleri Bakanlığı

Görev: –Madde 254

(1) İçişleri Bakanlığının görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Bakanlığa bağlı iç güvenlik kuruluşlarını idare etmek suretiyle ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü, yurdun iç güvenliğini ve asayişini, kamu düzenini ve genel ahlakı, Anayasada yazılı hak ve hürriyetleri korumak,
- b) Sınır, kıyı ve karasularımızın muhafaza ve emniyetini sağlamak,
- c) Karayollarında trafik düzenini sağlamak ve denetlemek,
- ç) Suç işlenmesini önlemek, suçluları takip etmek ve yakalamak,
- d) Her türlü kaçakçılığı men ve takip etmek,
- e) Yurdun iç politikasına, il ve ilçelerin genel ve özel durumları ile ilgili değerlendirmeler yapmak ve Cumhurbaşkanına tekliflerde bulunmak,
- f) Ülkenin idari bölümlere ayrılması, il ve ilçelerin genel idarelerini düzenlemek,
- g) Nüfus ve vatandaşlık hizmetlerini yürütmek,
- ğ) Pasaport hizmetlerini yürütmek,
- h) Kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen diğer görevleri yapmak.

Teşkilat: –Madde 255

(1) İçişleri Bakanlığı; merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatından oluşur.

Hizmet birimleri: –Madde 256

(1) Bakanlığın hizmet birimleri şunlardır:

- a) İller İdaresi Genel Müdürlüğü,
- b) Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü,
- c) Personel Genel Müdürlüğü,
- ç) (Ek:RG-10/1/2019-30651-CK-27/48 md.) Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü,

d) (Ek:RG-30/6/2021-31527-CK-75/1 md.) Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü,

e) Teftiş Kurulu Başkanlığı,

f) Strateji Geliştirme Başkanlığı,

g) Kaçakçılık İstihbarat, Harekat ve Bilgi Toplama Dairesi Başkanlığı,

ğ) Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü,

h) (Ek:RG-18/4/2019-30749-C.K.-32/1 md.) Güvenlik ve Acil Durumlar Koordinasyon Merkezi,

ı) Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı,

i) Eğitim Dairesi Başkanlığı,

j) Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı,

k) (Mülga:RG-30/6/2021-31527-CK-75/1 md.)

l) İç Güvenlik Stratejileri Dairesi Başkanlığı,

m) (Mülga:RG-10/1/2019-30651-CK-27/48 md.)

n) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği,

o) Özel Kalem Müdürlüğü.

Örnek Soru

Aşağıdakilerden hangisi İçişleri Bakanlığına bağlı hizmet birimlerinden biri değildir?

- A) İller İdaresi Genel Müdürlüğü
- B) Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü
- C) Kaçakçılık İstihbarat, Harekât ve Bilgi Toplama Dairesi Başkanlığı
- D) Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı
- E) Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

Cevap E

İller İdaresi Genel Müdürlüğü: –Madde 257

(1) İller İdaresi Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Yurdun iç politikasına, il ve ilçelerin genel ve özel durumlarına ait bilgileri toplamak ve değerlendirmek,

b) Mülki idare birimlerinin kurulmasına, kaldırılmasına, sınır ve adlarının değiştirilmesine, merkezlerinin belirlenmesine, mülki ayrılma ve birleşmeler ile köy, önemli mevki ve tabii yer adlarının değiştirilmesine ait işlemleri yürütmek, mülki idare birimleriyle ilgili yayınlar yapmak,

4982 SAYILI BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNU

6. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

Bu Kanunun amacı; demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

Bu Kanun; kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerinde uygulanır.

1.11.1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun hükümleri saklıdır.

Tanımlar: –Madde 3

Bu Kanunda geçen;

a) Kurum ve kuruluş: Bu Kanunun 2 nci maddesinde geçen ve kapsama dahil olan bilgi edinme başvurusu yapılacak bütün makam ve mercileri,

b) Başvuru sahibi: Bu Kanun kapsamında bilgi edinme hakkını kullanarak kurum ve kuruluşlara başvurulan gerçek ve tüzel kişileri,

c) Bilgi: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları kayıtlarda yer alan bu Kanun kapsamındaki her türlü veriyi,

d) Belge: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları bu Kanun kapsamındaki yazılı, basılı veya çoğaltılmış dosya, evrak, kitap, dergi, broşür, etüt, mektup, program, talimat, kroki, plân, film, fotoğraf, teyp ve video kaseti, harita, elektronik ortamda kaydedilen her türlü bilgi, haber ve veri taşıyıcılarını,

e) Bilgi veya belgeye erişim: İstenen bilgi veya belgenin niteliğine göre, kurum ve kuruluşlarca, başvuru sahibine söz konusu bilgi veya belgenin bir kopyasının verilmesini, kopya verilmesinin mümkün olmadığı hâllerde, başvuru sahibinin bilgi veya belgenin aslını inceleyerek not almasına veya içeriğini görmesine veya işitmesine izin verilmesini,

f) Kurul: Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunu, ifade eder.

Örnek Soru

- Tarafsızlık
- Eşitlik
- Açıklık
- Tarafgirlik

Yukarıdakilerden hangisi 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanununun amaçlarından değildir?

- A) Yalnız III B) Yalnız IV C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

Cevap B

İKİNCİ BÖLÜM

Bilgi Edinme Hakkı ve Bilgi Verme Yükümlülüğü

Bilgi edinme hakkı: –Madde 4

Herkes bilgi edinme hakkına sahiptir.

Türkiye’de ikamet eden yabancılar ile Türkiye’de faaliyetinde bulunan yabancı tüzel kişiler, isteyecekleri bilgi kendileriyle veya faaliyet alanlarıyla ilgili olmak kaydıyla ve karşılıklılık ilkesi çerçevesinde, bu Kanun hükümlerinden yararlanırlar.

Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerden doğan hak ve yükümlülükleri saklıdır.

Bilgi verme yükümlülüğü: –Madde 5

Kurum ve kuruluşlar, bu Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi başvuranların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere, gerekli idarî ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdürler.

Bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.

Örnek Soru

Türkiye’de bulunan yabancı uyruklular 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu kapsamında bilgi edinme hakkından hangi ilke çerçevesinde yararlanırlar?

- Üstünlük ilkesi
- Süreklilik ilkesi
- Karşılıklılık ilkesi
- Genellik ilkesi
- Gerçeklilik ilkesi

Cevap C

3071 SAYILI DİLEKÇE HAKKININ KULLANILMASINA DAİR KANUN

7. ÜNİTE

Amaç: –Madde 1

(Değişik: 2/1/2003-4778/23 md.)

Bu Kanunun amacı, Türk vatandaşlarının ve Türkiye’de ikamet eden yabancıların kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, Türkiye Büyük Millet Meclisine ve yetkili makamlara yazı ile başvurma haklarının kullanılma biçimini düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(Değişik: 2/1/2003-4778/24 md.)

Bu Kanun, Türk vatandaşları ve Türkiye’de ikamet eden yabancılar tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi ile idarî makamlara yapılan dilek ve şikâyetler hakkındaki başvuruları kapsar.

Dilekçe hakkı: –Madde 3

Türk vatandaşları kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, Türkiye Büyük Millet Meclisine ve yetkili makamlara yazı ile başvurma hakkına sahiptirler.

(Ek: 2/1/2003-4778/25 md.) Türkiye’de ikamet eden yabancılar karşılıklılık esası gözetilmek ve dilekçelerinin Türkçe yazılması kaydıyla bu haktan yararlanabilirler.

Çıkış Soru

3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun’a göre dilekçe hakkıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Türkiye Büyük Millet Meclisine yapılan dilek ve şikâyetler hakkındaki başvurular bu Kanun kapsamındadır.
- B) Türkiye’de ikamet eden yabancılar, karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla bu haktan yararlanabilirler.
- C) Dilekçede, başvuru sahibinin adı, soyadı ve imzası ile iş veya ikametgâh adresinin bulunması gerekir.
- D) Yabancılar, dilekçelerini Türkçe yazmak kaydıyla bu haktan yararlanabilirler.
- E) **Konusuyla ilgili olmayan bir idari makama verilen dilekçe, reddedilerek başvuru sahibine iade edilir.**

Cevap E

Dilekçede bulunması zorunlu şartlar:

–Madde 4

(Değişik: 2/1/2003-4778/26 md.)

Türkiye Büyük Millet Meclisine veya yetkili makamlara verilen veya gönderilen dilekçelerde, dilekçe sahibinin

adı-soyadı ve imzası ile iş veya ikametgâh adresinin bulunması gerekir.

Gönderilen makamda hata: –Madde 5

Dilekçe, konusuyla ilgili olmayan bir idari makama verilmesi durumunda, bu makam tarafından yetkili idari makama gönderilir ve ayrıca dilekçe sahibine de bilgi verilir.

İncelenemeyecek dilekçeler: –Madde 6

Türkiye Büyük Millet Meclisine veya yetkili makamlara verilen veya gönderilen dilekçelerden;

- a) Belli bir konuyu ihtiva etmeyenler,
 - b) Yargı mercilerinin görevine giren konularla ilgili olanlar,
 - c) 4 üncü maddede gösterilen şartlardan herhangi birini taşımayanlar,
- İncelenemezler.

Dilekçenin incelenmesi ve sonucunun bildirilmesi: –Madde 7

(Değişik: 2/1/2003-4778/27 md.)

Türk vatandaşlarının ve Türkiye’de ikamet eden yabancıların kendileri ve kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri konusunda yetkili makamlara yaptıkları başvuruların sonucu veya yapılmakta olan işlemin safahatı hakkında dilekçe sahiplerine **en geç otuz gün** içinde gerekçeli olarak cevap verilir. İşlem safahatının duyurulması halinde alınan sonuç ayrıca bildirilir.

Çıkış Soru

3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun’a göre Türk vatandaşlarının ve Türkiye’de ikamet eden yabancıların kendileri ve kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri konusunda yetkili makamlara yaptıkları başvuruların sonucu veya yapılmakta olan işlemin safahatı hakkında dilekçe sahiplerine, kural olarak en geç kaç gün içinde gerekçeli olarak cevap verilir?

- A) 30
- B) 45
- C) 60
- D) 90
- E) 120

Cevap A

7315 SAYILI GÜVENLİK SORUŞTURMASI VE ARŞİV ARAŞTIRMASI KANUNU

8. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve kapsam: –Madde 1

(1) Bu Kanun, güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının yapılmasına ve elde edilecek verilerin kullanılmasına ilişkin temel ilkeleri, kimler hakkında yapılacağını, araştırma konusu edilecek bilgi ve belgelerin neler olduğunu, bu bilgilerin ne şekilde kullanılacağını, hangi mercilerin soruşturma ve araştırma yapacağını, Değerlendirme Komisyonunun oluşumu ve çalışma usul, esaslarını, veri güvenliği ile verilerin saklanma ve silinme sürelerini düzenlemektedir.

Tanımlar: –Madde 2

(1) Bu Kanunda geçen;

a) Değerlendirme Komisyonu:

Güvenlik soruşturması veya arşiv araştırması sonucunda elde edilen kişisel verilerin göreve atanma yönünden değerlendirildiği komisyonu,

b) Kurum ve kuruluş:

Güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması yapılmasını talep eden kamu kurum ve kuruluşları ile milli güvenlik açısından stratejik önemi haiz birim, proje, tesis ve hizmetleri yerine getiren diğer kurum ve kuruluşu,

c) Üst kademe kamu yöneticisi:

Atanmasına ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile üst kademe kamu yöneticisi olarak belirlenen,

ifade eder.

Örnek Soru

7315 Sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu'na göre güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması sırasında elde edilen kişisel veriler, işleme amacının ortadan kalkması hâlinde veya her durumda yılın sonunda değerlendirme komisyonlarınca silinir ve yok edilir.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) bir B) iki C) üç D) dört E) beş

Cevap B

İKİNCİ BÖLÜM

Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması

Hakkında güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılacaktır: –Madde 3

(1) Arşiv araştırması, statüsü veya çalışma şekline bağlı olmaksızın **ilk defa** veya yeniden memuriyete yahut kamu görevine atanacaklar hakkında yapılır.

(2) Kurum ve kuruluşlarda, yetkili olmayan kişilerin bilgi sahibi olmaları hâlinde devlet güvenliğinin, ulusal varlığın ve bütünlüğün, iç ve dış menfaatlerin zarar görebileceği veya tehlikeye düşebileceği bilgi ve belgelerin bulunduğu gizlilik dereceli birimler ile Milli Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, jandarma, emniyet, sahil güvenlik ve istihbarat teşkilatlarında çalıştırılacak kamu personeli ile ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde çalışacak personel, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışacak öğretmenler, üst kademe kamu yöneticileri, özel kanunları uyarınca güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasına tabi tutulan kişiler ile milli güvenlik açısından stratejik önemi haiz birim, proje, tesis, hizmetlerde statüsü veya çalışma şekline bağlı olmaksızın istihdam edilenler hakkında güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması birlikte yapılır.

Arşiv araştırması: –Madde 4

(1) Arşiv araştırması;

a) Kişinin adli sicil kaydının,

b) Kişinin kolluk kuvvetleri tarafından hâlen aranıp aranmadığının,

c) Kişi hakkında herhangi bir tahdit olup olmadığının,

d) Kişi hakkında kesinleşmiş mahkeme kararları ve 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 171 inci maddesinin beşinci ve 231 inci maddesinin onüçüncü fıkraları kapsamında alınan kararlar ile kişi hakkında devam eden veya sonuçlanmış olan soruşturma ya da kovuşturmalar kapsamındaki olguların,

e) Hakkında kamu görevinden çıkarılma ya da kesinleşmiş memurluktan çıkarma cezası olup olmadığının, mevcut kayıtlardan tespit edilmesidir.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI PERSONELİ GÖREVDE YÜKSELME VE UNVAN DEĞİŞİKLİĞİ YÖNETMELİĞİ

9. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı, liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde hizmet gerekleri ve personel planlaması esas alınarak İçişleri Bakanlığının merkez ve taşra teşkilatında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak görev yapan personelin görevde yükselme ve unvan değişikliklerine ilişkin usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, İçişleri Bakanlığının merkez ve taşra teşkilatında görevli 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak görev yapan personelden müdür ve **daha alt** görevlere, görevde yükselme ve unvan değişikliği suretiyle atanacakları kapsar.

(2) Bu Yönetmelik, Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Sınıfı, il özel idareleri ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler, İçişleri Bakanlığının bağlı ve ilgili kuruluşlar personeli ile sözleşmeli personel, sürekli işçi, işçi, iç denetçi, içişleri uzman ve yardımcıları, mahalli idareler kontrolörleri ve stajyer kontrolörleri, avrupa birliği uzman ve yardımcıları, mali hizmetler uzman ve yardımcıları, il planlama uzman yardımcıları ve dernekler denetçi ve yardımcıları, 112 acil çağrı merkezi müdürü, idare ve denetim müdürü ile il müdürlerini kapsamaz.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 15/3/1999 tarihli ve 99/12647 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmelikte geçen:

a) Alt görev: 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin **509 uncu maddesinde** belirtilen hiyerarşik kademeler çerçevesinde **daha alt** hiyerarşi içindeki görevleri,

b) Aynı düzeyde görev: Hiyerarşi, görev, yetki ve sorumluluk açısından aynı grupta ya da aynı grup içinde gösterilen aynı alt görev gruplarında ve aynı düzeyde yer alan kadro unvanlarını,

c) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,

ç) Bakan: İçişleri Bakanını,

d) Görevde yükselme sınavı: Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelik hükümlerine göre yapılacak yazılı ve sözlü sınavı,

e) İçişleri personeli: İçişleri Bakanlığının merkez ve taşra teşkilatında görevli 657 sayılı Kanuna tabi olarak görev yapan personeli,

f) Unvan değişikliği sınavı: Bu Yönetmelik kapsamındaki personelin, **en az** ortaöğretim düzeyinde mesleki veya teknik eğitim sonucu ihraz edilen unvanlara ilişkin görevlere atanmaları için alınacakları yazılı ve sözlü sınavı,

g) Kurum içi personel: **2 nci maddede** belirtilen İçişleri personelinini,

ğ) Kurum: İçişleri Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatını,

h) Kurum dışı personel: Diğer Bakanlıklar ve kamu kurum ve kuruluşları personelinini,

ı) ÖDSGM: Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğünü,

i) Hizmet süresi: Aylıksız izinli geçen süreler hariç muvazzaf askerlik süresi dahil olmak üzere, 657 sayılı Kanunun **68 inci maddesinin** (B) bendine göre hesaplanan süreleri,

j) ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığını,

k) Sınav kurulu: Bakanlık merkez ve illerde yapılacak sınavlarla ilgili iş ve işlemleri yürütmek üzere bir başkan ve **dört üyeden** teşekkül eden kurulu,

l) İş günü: Ulusal bayram ile genel ve **hafta** sonu tatil **günleri** hariç diğer **günleri**,

ifade eder.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI PERSONELİ ATAMA VE YER DEĞİŞTİRME YÖNETMELİĞİ

10.
ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmelik, İçişleri Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak görev yapan personelin atanmalarında, hizmetin gereklerini esas alarak, atamayı belirli kurallara bağlamak, görevde verimliliği artırmak ve yer değiştirmeye tabi olan il müdürlerinin yurdun değişik hizmet bölgeleri ve alanlarında görev yapmalarını sağlayarak hizmetin yaygınlaşmasını temin etmek amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, atamaları merkezden yapılan ve yer değiştirme suretiyle atanan il müdürleri ile İçişleri Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatında görevli 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak görev yapan personelden müdür ve **daha alt** görevlere atanacakları kapsar.

(2) Bu Yönetmelik, Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Sınıfı, il özel idareleri ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler, bağlı ve ilgili kuruluşlar personeli ile genel müdür yardımcısı, daire başkanı, sözleşmeli personel, sürekli işçi, işçi, iç denetçi, içişleri uzman ve yardımcıları, mahalli idareler kontrolörleri ve stajyer kontrolörleri, avrupa birliği uzman ve yardımcıları, mali hizmetler uzman ve yardımcıları, il planlama uzman yardımcıları, dernekler denetçi ve yardımcılarını kapsamaz.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 3 sayılı Üst Kademe Kamu Yöneticileri ile Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Atama Usullerine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 19/4/1983 tarihli ve 83/6525 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına Dair Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Alt bölge: Bulunulan hizmet bölgesinin altındaki bölgeleri,

b) Aynı düzeyde görev: Hiyerarşi, görev, yetki ve sorumluluk açısından aynı grupta ya da aynı grup içinde gösterilen aynı alt görev gruplarında ve aynı düzeyde yer alan kadro unvanlarını,

c) Bakan: İçişleri Bakanı,

ç) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,

d) Genel Yönetmelik: Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmeliği,

e) Görev grupları: Benzer veya eşit düzeydeki unvanların yer aldığı grupları,

f) Hizmet alanı: Hizmet bölgelerindeki görevin yapıldığı yeri,

g) Hizmet bölgesi: Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-1 sayılı Hizmet Bölgeleri Cetvelinde gösterilen iller gruplarını,

ğ) İçişleri personeli: İçişleri Bakanlığının merkez ve taşra teşkilatında 657 sayılı Kanuna tabi olarak görev yapan personeli,

h) Kurum: İçişleri Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatını,

ı) Kurum içi personel: 2 nci maddede belirtilen İçişleri personelini,

i) Kurum dışı personel: Diğer Bakanlıklar ve kamu kurum ve kuruluşları personelini,

j) Üst bölge: Bulunulan hizmet bölgesinin üstündeki bölgeleri,

k) Yer Değiştirme Suretiyle Atanma: Bu Yönetmeliğe tabi personelin, bu Yönetmelikle tespit edilen hizmet bölgelerine, 657 sayılı Kanunun 72 nci ve 76 ncı maddelerindeki esaslar çerçevesinde atanmasını,

l) Zorunlu çalışma süresi: Her hizmet bölgesinde zorunlu çalışılması gereken süreyi,

m) Görev grupları: Benzer veya eşit düzeydeki unvanların yer aldığı grupları,

n) Üst görev: 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 509 uncu maddesinde belirtilen hiyerarşik kademeler çerçevesinde **daha üst** hiyerarşi, içindeki görevleri,

ifade eder.

DEVLET MEMURLARI DISIPLIN YONETMELIGI

11. UNITE

BIRINCI BOLUM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; disiplin kurullarının kuruluşunu, üyelerinin görev süresini, görüşme ve karar usulünü, hangi memurlar hakkında karar verebileceklerini, disiplin amirlerinin tayin ve tespitinde uygulanacak esasları, kurulların ve disiplin amirlerinin yetki ve sorumlulukları ile disiplin soruşturmalarına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlar hakkında uygulanır.

(2) Memurlar için bu Yönetmeliğin öngördüğü düzenlemeleri **yapma yetkisi**;

a) Türkiye Büyük Millet Meclisinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanına,

b) Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığında, Cumhurbaşkanına,

c) Adalet Bakanlığında, Adalet Bakanına,

ç) Hâkimler ve Savcılar Kurulunda, Hâkimler ve Savcılar Kurulu Başkanına,

aittir.

(3) Bu Yönetmelik kapsamında düzenlenen hususlar bakımından özel kanunlar, kanun hükmünde karar-nameler veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerindeki hükümler saklıdır.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 134 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bakanlık teşkilatı: Bakanlık merkez teşkilatı ve ihtiyaca göre kurulan taşra ve yurt dışı teşkilatı ile bakanlıklara bağlı, ilgili ve ilişkili kamu idarelerini,

b) Disiplin kurulu: Bu Yönetmelik hükümlerine göre oluşturulan disiplin kurulunu,

c) Kamu idaresi: 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (A) bendi kapsamında personel istihdam eden kamu kurum veya kuruluşunu,

ç) Üst yönetici: Cumhurbaşkanlığı merkez teşkilatında İdari İşler Başkanını, Cumhurbaşkanlığına bağlı, ilgili veya ilişkili kuruluşlarda bu kuruluşların üst yöneticisini, Bakanlık merkez teşkilatında kendilerine bağlı birimler yönünden bakan yardımcısı ile bağlı, ilgili veya ilişkili kamu idarelerinin başında bulunan **en üst** yöneticiyi,

d) Yüksek disiplin kurulu: Bu Yönetmelik hükümlerine göre oluşturulan yüksek disiplin kurulunu,

ifade eder.

Örnek Soru

Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliğine göre memurlar için bu Yönetmeliğin öngördüğü düzenlemeleri yapma yetkisi;

- I. Türkiye Büyük Millet Meclisinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı
- II. Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığında, Cumhurbaşkanı
- III. Adalet Bakanlığında, Adalet Bakanı
- IV. Hâkimler ve Savcılar Kurulunda, Hâkimler ve Savcılar Kurulu Başkanı

şeklinde numaralandırılmış olanlardan hangilerinde doğru verilmiştir?

- A) I ve II B) III ve IV C) I, II ve III
D) II, III ve IV E) I, II, III ve IV

Cevap E

İKİNCİ BÖLÜM

Disiplin Amirlerinin Tespiti ile Görev ve Yetkileri

Disiplin amirleri: –Madde 5

(1) 657 sayılı Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında disiplin hükümlerinin uygulanması bakımından;

a) Cumhurbaşkanı, tüm kamu idarelerinde,

b) Bakanlar, bakanlık teşkilatında,

c) Üst yöneticiler, başında buldukları kamu idarelerinde veya kendilerine bağlı birimlerde,

ç) Bölge müdürleri, taşra teşkilatı bölge kuruluşlarında,

d) Valiler, taşra teşkilatı il ve ilçe kuruluşlarında,

e) Kaymakamlar, taşra teşkilatı ilçe kuruluşlarında,

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DİSİPLİN AMİRLERİ YÖNETMELİĞİ

12.
ÜNİTE

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; İçişleri Bakanlığında görev yapan Devlet memurlarının disiplin amirlerini belirlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, İçişleri Bakanlığı merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatında 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre görev yapan Devlet memurları hakkında uygulanır.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 124 üncü maddesi ile 29/4/2021 tarihli ve 3935 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliğinin 5 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Disiplin amirleri: –Madde 4

(1) Bu Yönetmelik kapsamındaki Devlet memurlarının disiplin amirleri Ek-1 sayılı Cetvelde gösterilmiştir.

Disipline ilişkin usul ve esaslar bakımından uygulanacak mevzuat: –Madde 5

(1) Disipline ilişkin usul ve esaslar bakımından, 657 sayılı Kanun ile Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik: –Madde 6

(1) 29/5/2002 tarihli ve 24769 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İçişleri Bakanlığı Disiplin Amirleri Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük: –Madde 7

(1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme: –Madde 8

(1) Bu Yönetmelik hükümlerini İçişleri Bakanı yürütür.

RESMİ YAZIŞMALARDA UYGULANACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

13. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç ve kapsam: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; güvenli elektronik imza kullanılarak elektronik ortamda veya el yazısıyla atılan imza ile fiziksel ortamda yapılan resmî yazışmalara ilişkin kuralları belirlemek, bilgi veya belge alışverişini, hızlı ve güvenli bir biçimde yürütmek ve uygulama birliğini sağlamaktır.

(2) Bu Yönetmelik, bütün kamu kurum ve kuruluşlarını kapsar.

Dayanak: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 6 ncı ve 7 nci maddeleri hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Aidiyet zinciri: Belgenin hazırlanmasından tasfiyesine kadar olan sürecini,

b) Arşiv imza: Kriptografik metodların zaman içerisinde koruyucu özelliğini yitirmesine karşı, periyodik olarak alınan zaman damgası ile korunan elektronik imzayı,

c) Belge: Herhangi bir bireysel işlemin, kurumsal fonksiyonun veya kurumsal işlemin yerine getirilmesi için alınmış ya da idare tarafından hazırlanmış; içerik, ilişki ve formatı ile ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil ederek aidiyet zincirini muhafaza eden, güvenli elektronik imza ya da el yazısıyla imzalanmış ve kayıt altına alınmış her türlü bilgiyi,

ç) Devlet Teşkilatı Merkezi Kayıt Sistemi (DETSİS): Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı tarafından yürütülen ve idarelerin merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatındaki birimlerinin Türkiye Cumhuriyeti Devlet Teşkilatı Numarası ile tanımlandığı sistemi,

d) Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS): İdarelerin faaliyetlerini yerine getirirken hazırladıkları ve faaliyetlerinin delili olabilecek e-Yazışma Teknik Rehberi'ne uygun belgelerin içerik, üstveri, format ve ilişkisel özelliklerini koruyan, belgelerin ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil eden ve aidiyet zinciri

içerisindeki yönetimini elektronik ortamda sağlayan sistemi,

e) Elektronik onay: Güvenli elektronik imza kullanılmayan durumlarda paraf yerine geçecek kayıtlı elektronik ortamda alınmasını,

f) Elektronik ortam: EBYS içerisinde e-Yazışma Teknik Rehberi'ne uygun olarak güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgelerin hazırlandığı, kayıt altına alındığı, saklandığı ve gönderildiği ortamı,

g) e-Yazışma Teknik Rehberi: Elektronik ortamda yapılacak resmî yazışmalar kapsamında oluşturulan belgelerin yapısı, formatı, imzalama ve şifreleme mekanizmaları gibi teknik hususları tanımlayan ve Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı tarafından yayımlanan güncel rehberi,

ğ) Fiziksel ortam: Kâğıt ortamında yapılan işlemleri,

h) Form: Biçimli belgeyi,

ı) Format: Elektronik dosya türlerini,

i) Günlük rapor: EBYS'de yapılan ekleme, değiştirme, silme, arama, görüntüleme, gönderme ve alma gibi işlemlerin hangi EBYS elemanı üzerinde ve kim tarafından gerçekleştirildiği ile işlemin gerçekleştirildiği tarih ve saat bilgisini ihtiva eden kayıtları,

j) Güvenli elektronik imza: Münhasıran imza sahibine bağlı olan, sadece imza sahibinin tasarrufunda bulunan güvenli elektronik imza oluşturma aracı ile oluşturulan, nitelikli elektronik sertifikaya dayanarak imza sahibinin kimliğinin ve imzalanmış elektronik veride sonradan herhangi bir değişiklik yapıp yapılmadığının tespitini sağlayan elektronik imzayı,

k) İdare: Kamu kurum ve kuruluşlarını,

l) İmza sahibi: Güvenli elektronik imza oluşturmak amacıyla bir imza oluşturma aracını kullanan veya zorunlu hâllerde ya da olağanüstü durumlarda hazırlanan belgeyi el yazısıyla imzalayan gerçek kişiyi,

m) Kurumsal belge kayıt sistemi: Mevzuatı sebebiyle EBYS kullanamayan idare tarafından ya da "Çok Gizli" nitelikteki belgeler ile olağanüstü durumlarda hazırlanan belgelere sayı almak için kullanılan defter ve benzeri fiziksel veya EBYS harici tutulan elektronik kaydı,

n) Olağanüstü durum: Gerçekleşmesi hâlinde devleti veya kurumları olumsuz etkileyerek güvenlik zafiyeti oluşturabilecek veya uzun süreli elektrik kesintileri, donanım ve yazılım sorunları gibi teknik gerekçelerle

5442 SAYILI İL İDARESİ KANUNU

14.
ÜNİTE

BÖLÜM: I

Mülki İdare Bölümlerinin Kuruluşları:

-Madde 1

(Değişik: 12/5/1964-469/1 md.)

Türkiye, merkezi idare kuruluşu bakımından coğrafya durumuna, iktisadi şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre illere; iller ilçelere ve ilçeler de bucaklara bölünmüştür.

-Madde 2

İl, ilçe ve bucak kurulması, kaldırılması, adlarının, bağlılıklarının, merkez ve sınırlarının belirtilmesi ve değiştirilmesi aşağıda gösterilen şekilde yapılır:

A) İl ve ilçe kurulması, kaldırılması, merkezlerinin belirtilmesi, adlarının değiştirilmesi, bir ilçenin başka bir il'e bağlanması kanun ile;

B) Bucak kurulması, kaldırılması, merkezinin belirtilmesi, il ilçe ve bucak sınırlarının ve bucak adlarının değiştirilmesi bir köyün veya kasabanın veya bucağın başka bir il ve ilçeye bağlanması, mühim mevki ve tabii arazi adlarının değiştirilmesi Cumhurbaşkanlığı onayı ile;

C) Yeniden köy kurulması veya yerinin değiştirilmesi Bayındırlık ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarının mütalaası alınmak suretiyle;

Ç) Köy ve kasabaların aynı ilçe içinde bir bucaktan başka bir bucağa bağlanması, köy adlarının değiştirilmesi, köylerin birleştirilmesi ve ayrılması, bir köy, mahalle veya semtin o köyden ayrılıp başka bir köy ile birleştirilmesi İçişleri Bakanlığının tasvibiyle yapılır.

D) (Değişik: 11/5/1959-7267/1 md.) Kaza kurulmasında ve kaldırılmasında, bir kazanın başka bir vilayete bağlanmasında ve merkezinin belirtilmesinde, sınırlarının değiştirilmesinde ve (B, C, Ç) fıkralarında yazılı hallerde ilgili vilayetler idare heyetleriyle umumi meclislerinin mütalaaları alınır.

(Mülga cümle: 2/3/2014-6529/16 md.)

E) İllere, ilçelere, bucaklara, merkez yapılan şehir, kasaba veya köyün adı verilir. Şu kadar ki, bunların coğrafi veya tarihi bir sanı varsa o da isim olarak verilebilir.

Örnek Soru

5442 Sayılı İl İdare Kanununa göre mühim mevki ve tabii arazi adlarının değiştirilmesi aşağıdakilerden hangisi ile yapılır?

- A) Kanun
- B) Cumhurbaşkanlığı onayı
- C) İçişleri Bakanlığının tasvibi
- D) Hazine ve Maliye Bakanlığının tasvibi
- E) İl Encümen Kararı

Cevap B

BÖLÜM: II İl İdare

-Madde 3

(Değişik: 12/5/1964-469/1 md.)

İllerin idaresi yetki genişliği esasına dayanır.

İllerde genel idare teşkilatı il, ilçe ve bucak bölümlerine uygun olarak düzenlenir.

Belli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile, birden çok ili içine alan çevrede, bu hizmetler için yetki genişliğine sahip kuruluşlar meydana getirilebilir.

-Madde 4

İl genel idaresinin başı ve mercii validir. Bakanlıkların kuruluş mevzuatına göre illerde lüzumu kadar teşkilat bulunur. Bu teşkilatın her birinin başında bulunanlar il idare şube başkanlarıdır. Bunların emri altında çalışanlar ilin ikinci derecede memurlarıdır. Bu teşkilat valinin emri altındadır.

Hakimler Kanunu ile İcra ve İflas Kanununda yazılı yargıç, Cumhuriyet savcısı ve yargıç sınıfında bulunanlarla bu kanunlarda yazılı adalet memurları, askeri birlikler, askeri fabrika ve müesseseler, askerlik daire ve şubeleri bu madde hükmünden müstesnadır.

-Madde 5

İllerde, valilerin tayin ve tesbit ettiği işlerde yardımcılığını ve valinin bulunmadığı zamanlarda vekillliğini yapmak üzere vali muavinleri bulunur. Valiliğin yazı işlerinin düzenlenmesinden de vali muavini sorumludur.

3628 SAYILI MAL BİLDİRİMİNDE BULUNULMASI, RÜŞVET VE YOLSUZLUKLARLA MÜCADELE KANUNU

15.
ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç: –Madde 1

Bu Kanunun amacı, rüşvet ve yolsuzluklarla mücadele cümlesinden olarak; bu Kanunda sayılanların mal bildiriminde bulunmalarını, bildirimlerin yenilenmesini, mal edilmelerin denetimiyle, haksız mal edinme veya gerçeğe aykırı bildirimde bulunma halinde uygulanacak hükümleri, bu Kanunda belirlenen suçlarla bazı suçlardan dolayı kamu görevlileri ve suç ortakları hakkında takip ve muhakeme usulünü düzenlemektir.

Mal bildiriminde bulunacaklar: –Madde 2

a) Her tür seçimle iş başına gelen kamu görevlileri ile Cumhurbaşkanı yardımcılarını ve bakanlar (Muhtarlar ve ihtiyar heyeti üyeleri hariç)

b) Noterler,

c) Türk Hava Kurumunun genel yönetim ve merkez denetleme kurulu üyeleri ile genel merkez teşkilatında ve Türk Kuşu Genel Müdürlüğünde, Türkiye Kızılay Derneğinin merkez kurullarında ve Genel Müdürlük teşkilatında görev alanlar ve bunların şube başkanları,

d) Genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı kuruluş veya alt kuruluşlarda, kamu iktisadi teşebbüsleri (İktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları) ile bunlara bağlı müesseseler, bağlı ortaklık ve işletmelerde, özel kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulan ve kamu hizmeti gören kurum ve kuruluşlar ile bunların alt kuruluşlarında veya komisyonlarında aylık ücret ve ödenek almak suretiyle kamu hizmeti gören memurları, işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri ile yönetim ve denetim kurulu üyeleri,

e) (Mülga: 24/6/1995 - KHK - 557/21 md.)

f) Siyasi parti genel başkanları, vakıfların idare organlarında görev alanlar, kooperatiflerin ve birliklerinin başkanları, yönetim kurulun üyeleri ve genel müdürleri, yeminli mali müşavirler, kamu yararına sayılan dernek yöneticisi ve deneticileri,

g) Gazete sahibi gerçek kişiler ile, gazete sahibi şirketlerin yönetim ve denetim kurulu üyeleri, sorumlu müdürleri, başyazarları ve fıkra yazarları,

Mal bildiriminde bulunmak zorundadırlar.

Özel Kanunlarına göre mal bildiriminde bulunmak zorunda olanlar da bu Kanun hükümlerine tabidir.

Örnek Soru

3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu uyarınca aşağıdakilerden hangisi mal bildiriminde bulunacaklar arasında yer almaz?

- A) Muhtarlar
- B) Cumhurbaşkanı yardımcılarını
- C) Bakanlar
- D) Siyasi parti genel başkanları

Cevap A

Hediye: –Madde 3

Yukarıdaki maddede sayılan kamu görevlileri, milletlerarası protokol, mücamele veya nezaket kaideleri uyarınca veya diğer herhangi bir sebeple, yabancı devletlerden, milletlerarası kuruluşlardan, sair milletlerarası hukuk tüzelkişiliklerinden, Türk uyruğunda olmayan herhangi bir özel veya tüzelkişi veya kuruluştan; aldıkları tarihteki değeri on aylık net asgari ücret toplamını aşan hediye veya hibe niteliğindeki eşyayı aldıkları tarihten itibaren **bir ay** içinde kendi kurumlarına teslim etmek zorundadırlar. Ancak, yabancı devlet adamları ve milletlerarası kuruluş temsilcileri tarafından verilen imzalı hatıra fotoğraflarının çerçeveleri bu madde hükümlerine dahil değildir.

Hediyelerin bedellerinin tespiti çıkarılacak yönetmeliğe göre Maliye ve Gümrük Bakanlığınca yapılır.

Haksız mal edinme: –Madde 4

Kanuna veya genel ahlaka uygun olarak sağlandığı ispat edilmeyen mallar veya ilgilinin sosyal yaşantısı bakımından geliriyle uygun olduğu kabul edilemeyecek harcamalar şeklinde ortaya çıkan artışlar, bu Kanunun uygulanmasında haksız mal edinme sayılır.

İKİNCİ BÖLÜM Mal Bildirimleri

Bildirimlerin konusu: –Madde 5

Bu Kanun kapsamına giren görevlilerin kendilerine, eşlerine ve velayetleri altındaki çocuklarına ait bulunan taşınmaz malları ile görevliye yapılan aylık net ödemenin, ödeme yapılmayan görevlilerin ise, 1 inci derece

MAL BİLDİRİMİNDE BULUNULMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

16.
ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç: –Madde 1

Bu Yönetmeliğin amacı; 3628 sayılı Kanun gereğince verilecek olan mal bildirimini şekli, düzenleniş biçimini, sayısını, neleri kapsayacağını, merciine nasıl ulaştırılacağını ve bu Kanunun uygulanmasına ilişkin diğer esas ve usulleri düzenlemektir.

Haksız mal edinme: –Madde 2

Mevzuata veya genel ahlaka uygun olarak sağlandığı ispat edilemeyen mallar veya ilgilinin sosyal yaşantısı bakımından geliriyle uygun olduğu kabul edilemeyecek harcamalar şeklinde ortaya çıkan artışlar, bu Yönetmeliğin uygulanmasında haksız mal edinme sayılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Mal Bildiriminde Bulunacaklar ve Verileceği Merciler

Mal bildiriminde bulunacaklar: –Madde 3

Aşağıda sayılanlar mal bildiriminde bulunmak zorundadırlar:

- Her türlü seçimle iş başına gelen kamu görevlileri ve dışardan atanan Bakanlar Kurulu üyeleri (muhtarlar ve ihtiyar heyeti üyeleri hariç),
- Noterler,
- Türk Hava Kurumunun genel yönetim ve merkez denetleme kurulu üyeleri ile genel merkez teşkilatında ve Türk Kuşu Genel Müdürlüğünde, Türkiye Kızılay Derneğinin merkez kurullarında ve Genel Müdürlük teşkilatında görev alanlar ve bunların şube başkanları,
- Genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı kuruluş veya alt kuruluşlarda, kamu iktisadi teşebbüsleri (iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları) ile bunlara bağlı müessese, bağlı ortaklık ve işletmelerde, özel kanunlarla veya özel kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulan ve kamu hizmeti gören kurum ve kuruluşlar ile bunların alt kuruluşlarında veya komisyonlarında aylık ücret ve ödenek almak suretiyle kamu hizmeti gören memurları,

işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri ile yönetim ve denetim kurulu üyeleri,

- Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarında görevli olanlar ile bunların yönetim ve denetim kurulu üyeleri (5590 sayılı Kanuna göre kurulan oda ve borsaların oda ve borsa meclisi ile yönetim kurulu üyeleri dahil),
- Siyasi parti genel başkanları, vakıfların idare organlarında görev alanlar, kooperatiflerin ve birliklerinin başkanları, yönetim kurulu üyeleri ve genel müdürleri, yeminli mali müşavirler, kamuya yararlı dernek yöneticileri ve deneticileri,
- Gazete sahibi gerçek kişiler ile gazete sahibi şirketlerin yönetim ve denetim kurulu üyeleri, sorumlu müdürleri, başyazarları ve fıkra yazarları,
- Özel kanunlarına göre mal bildiriminde bulunmak zorunda olanlar (konfederasyon, sendika ve sendika şubesi başkan ve yöneticileri dahil).

Örnek Soru

Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmeliğe göre "Mal bildiriminde bulunacaklar" arasında yer almaz?

- Noterler
- Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarında görevli olanlar
- Muhtarlar ve ihtiyar heyeti üyeleri hariç
- Genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler
- Özel kanunlarına göre mal bildiriminde bulunmak zorunda olanlar

Cevap C

Eşlerin mal bildirimini: –Madde 4

Her ikisi de 3 üncü madde kapsamında bulunan eşlerin herbiri **ayrı ayrı** mal bildiriminde bulunmak zorundadır. Bu takdirde, eşlerden herbiri, eşi ile velayeti altındaki çocuklarının da mallarını bildirirler.

Birden fazla mal bildirimini: –Madde 5

Kamu görevlilerinden asli görevleri uhdelerinde kalmak kaydıyla ikinci bir görevi yürütenler (yönetim kurulu veya danışma kurulu üyeliği gibi) ya da vekaleten tedvir edenler, sadece asli görevlerinden dolayı tek mal bildiriminde bulunurlar.

4483 SAYILI MEMURLAR VE DİĞER KAMU GÖREVLİLERİNİN YARGILANMASI HAKKINDA KANUN

17.
ÜNİTE

Amaç: –Madde 1

Bu Kanunun amacı, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı yargılanabilmeleri için izin vermeye yetkili mercileri belirtmek ve izlenecek usulü düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

Bu Kanun, Devletin ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürüttükleri kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevleri ifa eden memurlar ve diğer kamu görevlilerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlar hakkında uygulanır.

Görevleri ve sıfatları sebebiyle özel soruşturma ve kovuşturma usullerine tabi olanlara ilişkin kanun hükümleri ile suçun niteliği yönünden kanunlarda gösterilen soruşturma ve kovuşturma usullerine ilişkin hükümler saklıdır.

Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali genel hükümlere tabidir. Disiplin hükümleri saklıdır.

(Ek: 2/1/2003-4778/33 md.) 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 243 ve 245 inci maddeleri ile 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 154 üncü maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında açılacak soruşturma ve kovuşturmalarda bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

İzin vermeye yetkili merciler: –Madde 3

Soruşturma izni yetkisi

- a) İlçede görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında kaymakam,
- b) (Değişik:6/12/2019-7196/51 md.) İlde ve merkez ilçede görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kaymakamlar hakkında vali,
- c) Bölge düzeyinde teşkilatlanan kurum ve kuruluşlarda görev yapan memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında görev yaptıkları ilin valisi,
- d) Cumhurbaşkanına veya Cumhurbaşkanlığına bağlı, ilgili veya ilişkili kuruluşlar ve bakanlıkların merkez ve bağlı veya ilgili kuruluşlarında görev yapan diğer memur ve kamu görevlileri hakkında o kuruluşun **en üst** idari amiri,
- e) (Değişik:6/12/2019-7196/51 md.) (b) ve (c) bentlerindeki hükümler saklı kalmak kaydıyla Cumhurbaşkanı

kararıyla atanan memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında Cumhurbaşkanı veya ilgili bakan

f) Türkiye Büyük Millet Meclisinde görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri ve yardımcıları hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı,

g) (Değişik: 2/7/2018-KHK-703/196 md.) Cumhurbaşkanlığında görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı hakkında Cumhurbaşkanı,

h) Büyükşehir belediye başkanları, il ve ilçe belediye başkanları; büyükşehir, il ve ilçe belediye meclisi üyeleri ile il genel meclisi üyeleri hakkında İçişleri Bakanı,

i) İlçelerdeki belde belediye başkanları ve belde belediye meclisi üyeleri hakkında kaymakam, merkez ilçelerdeki belde belediye başkanları ve belde belediye meclisi üyeleri hakkında buldukları ilin valisi,

j) Köy ve mahalle muhtarları ile bu Kanun kapsamına giren diğer memurlar ve kamu görevlileri hakkında ilçelerde kaymakam, merkez ilçede vali,

Yokluklarında ise vekilleri tarafından bizzat kullanılır.

Yetkili mercilerin saptanmasında, memur veya kamu görevlisinin suç tarihindeki görevi esas alınır.

Ast memur ile üst memurun aynı fiile iştiraki halinde izin, üst memurun bağlı olduğu merciden istenir.

Çıkış Soru

4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun'a göre Cumhurbaşkanlığında görevli memurlar hakkında soruşturma izni vermeye aşağıdakilerden hangisi yetkilidir?

- A) Cumhurbaşkanı
B) Cumhurbaşkanı yardımcısı
C) Cumhurbaşkanlığı İdari İşler başkanı
D) İçişleri bakanı
E) Adalet bakanı

Cevap C

5326 SAYILI KABAHATLER KANUNU

18.
ÜNİTE

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Tanım, Kanunîlik İlkesi ve Kanunun Uygulama Alanı

Amaç ve kapsam: –Madde 1

(1) Bu Kanunda; toplum düzenini, genel ahlâkı, genel sağlığı, çevreyi ve ekonomik düzeni korumak amacıyla;

- Kabahatlere ilişkin genel ilkeler,
- Kabahatler karşılığında uygulanabilecek olan idarî yaptırımların türleri ve sonuçları,
- Kabahatler dolayısıyla karar alma süreci,
- İdarî yaptırıma ilişkin kararlara karşı kanun yolu,
- İdarî yaptırım kararlarının yerine getirilmesine ilişkin esaslar,

Belirlenmiş ve çeşitli kabahatler tanımlanmıştır.

Tanım: –Madde 2

(1) Kabahat deyiminden; kanunun, karşılığında idarî yaptırım uygulanmasını öngördüğü haksızlık anlaşılır.

Genel kanun niteliği: –Madde 3

(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)

(1) Bu Kanunun;

- İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunması halinde,
- Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır.

Kanunîlik ilkesi: –Madde 4

(1) Hangi fiillerin kabahat oluşturduğu, kanunda açıkça tanımlanabileceği gibi; kanunun kapsam ve koşulları bakımından belirlendiği çerçeve hükmün içeriği, idarenin genel ve düzenleyici işlemleriyle de doldurulabilir.

(2) Kabahat karşılığı olan yaptırımların türü, süresi ve miktarı, ancak kanunla belirlenebilir.

Örnek Soru

5326 Sayılı Kabahatler Kanunu'na göre kabahat karşılığı olan yaptırımların türü verilenlerden hangisi ile belirlenebilir?

- Kanun
- Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
- Yönetmelik
- Yönerge
- Genelge

Cevap A

Zaman bakımından uygulama: –Madde 5

(1) 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun zaman bakımından uygulamaya ilişkin hükümleri kabahatler bakımından da uygulanır. Ancak, kabahatler karşılığında öngörülen idarî yaptırımlara ilişkin kararların yerine getirilmesi bakımından derhal uygulama kuralı geçerlidir.

(2) Kabahat, failin icraî veya ihmali davranışı gerçekleştirdiği zaman işlenmiş sayılır. Neticenin olduğu zaman, bu bakımdan dikkate alınmaz.

Yer bakımından uygulama: –Madde 6

(1) 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun yer bakımından uygulamaya ilişkin 8 inci maddesi hükümleri, kabahatler bakımından da uygulanır. Ancak, kanunlarda aksine hüküm bulunan haller saklıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

Kabahatten Dolayı Sorumluluğun Esasları

Kabahatin ihmali davranışla işlenmesi:

–Madde 7

(1) Kabahat, icraî veya ihmali davranışla işlenebilir. İhmali davranışla işlenmiş kabahatin varlığı için kişi açısından belli bir icraî davranışta bulunma hususunda hukukî yükümlülüğün varlığı gereklidir.

Organ veya temsilcinin davranışından dolayı sorumluluk: –Madde 8

(1) Organ veya temsilcilik görevi yapan ya da organ veya temsilci olmamakla birlikte, tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde

VALİLİK VE KAYMAKAMLIK BİRİMLERİ TEŞKİLAT, GÖREV VE ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ

19.
ÜNİTE

BİRİNCİ KISIM Temel İlkeler ve Birimlerin Teşkilatı

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanım ve İlkeler

Amaç: –Madde 1

– (1) Bu Yönetmeliğin amacı;

a) Valilik ve kaymakamlık birimlerinin teşkilatını, bu birimlerde görevli personelin görev, yetki ve sorumluluklarını belirlemek,

b) İl ve ilçelerdeki genel idare kuruluşlarının valilikler ve kaymakamlıklar kanalı ile yapacakları yazışmaların esaslarını belirlemek,

c) Valiliklere ve kaymakamlıklara gelen ve giden evrakın giriş, çıkış, kayıt, değerlendirme, ilgili birimlere gönderilme, teslim edilme, dosyalama ve arşivleme esaslarını düzenlemek,

suretiyle valilik ve kaymakamlık birimleri iş ve işlemlerinin idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak düzenli, vatandaş odaklı, uyumlu, hızlı, etkili ve verimli bir şekilde yapılmasını sağlamaktır.

Kapsam: –Madde 2

– (1) Bu Yönetmelik;

a) Valilik ve kaymakamlık birimlerinin teşkilat, görev, yetki ve sorumlulukları ile iş ve işlemlerini,

b) İl ve ilçelerdeki genel idare kuruluşlarının valilikler ve kaymakamlıklar kanalı ile yapacakları yazışmaların esaslarını,

kapsar.

(2) (**Değişik:RG-30/8/2014-29104**) İl Planlama ve Koordinasyon, İl Dernekler, İl Nüfus ve Vatandaşlık, İlçe Nüfus Müdürlükleri, Büyükşehir Belediyesi bulunan illerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları ile 112 Acil Çağrı Merkezi Müdürlükleri bu Yönetmelik kapsamında tanımlanan birimlerden olup, bunların il ve ilçe teşkilatlarının kuruluş, görev, yetki ve sorumlulukları özel mevzuatında gösterilir. Ancak söz konusu birimler, özel mevzuatlarındaki düzenlemeler dışında bu Yönetmelik hükümlerine tabidir.

(3) 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu uyarınca, sivil hava meydanları, limanlar ve sınır kapılarında görevli mülki idare amirlerine bağlı olarak çalışan birimlerin özel mevzuatındaki hükümleri saklıdır.

(4) İl ve ilçelerde teşkilatı olmayan veya görevlisi bulunmayan bakanlıklara ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait hizmetlerin yürütülmesinde de bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Örnek Soru

- Valilik ve kaymakamlık birimlerinin teşkilatını, bu birimlerde görevli personelin görev, yetki ve sorumluluklarını belirlemek
- İl ve ilçelerdeki genel idare kuruluşlarının valilikler ve kaymakamlıklar kanalı ile yapacakları yazışmaların esaslarını belirlemek
- Valiliklere ve kaymakamlıklara gelen ve giden evrakın giriş, çıkış, kayıt, değerlendirme, ilgili birimlere gönderilme, teslim edilme, dosyalama ve arşivleme esaslarını düzenlemek

Yukarıdakilerden hangileri Valilik ve Kaymakamlık Birimleri Teşkilat, Görev ve Çalışma Yönetmeliğinin amaçları arasında yer alır?

- Yalnız I
- Yalnız II
- I ve II
- I ve III
- I, II ve III

Cevap E

Hukuki dayanak: –Madde 3

– (1) Bu Yönetmelik, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu ile 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 28 inci ve 33 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

– (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,

b) Birim: Valilik ve Kaymakamlıklarda hizmetlerin yürütüldüğü başkanlık, il müdürlüğü, ilçe müdürlüğü, şube müdürlüğü ve müstakil şefliği,

c) Birim amirleri: Birimlerde çalışan başkan, il müdürü, ilçe müdürü, şube müdürü ve müstakil şefleri,

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MERKEZ VE TAŞRA TEŞKİLATI ARŞİV HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ

20.
ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; Bakanlığın merkez ve taşra birimleri arşivlerinin çağdaş hizmet anlayışına ve arşivcilik kurallarına uygun olarak yeniden düzenlenmesine, merkez ve taşra birimlerinin iş ve işlemleri sonucunda oluşan arşiv malzemesi ve ileride arşiv malzemesi haline gelecek arşivlik malzemenin tespit edilmesine, gerekli şartlar altında korunmalarının sağlanmasına ve milli menfaatlere uygun olarak değerlendirilmesine, gereksiz, faydasız, hukuki ve bilimsel kıymeti bulunmayan malzemenin ayıklanmasına ve imhasına; Devlet Arşiviyle münasebetlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, il özel idareleri, belediyeleri ve bağlı kuruluşlar dışındaki Bakanlık merkez ve taşra birimlerini ve geçici olarak kurulan diğer hizmet birimlerini kapsar.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 14/2/1985 tarihli ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 23 ve 33 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmelikte geçen:

a) Alt birim: Merkezde, genel müdürlük, kurul başkanlığı ve hukuk müşavirliğine bağlı daire başkanlığı ve şube müdürlüklerini; taşrada, müdürlüklere bağlı şeflik ve memurlukları,

b) Alt birim arşivi: Merkezde genel müdürlük, kurul başkanlığı ve hukuk müşavirliğine bağlı daire başkanlığı ve şube müdürlüklerinin arşivlerini,

c) Arşiv malzemesi: Türk Devlet ve millet hayatını ilgilendiren ve en son işlem tarihi üzerinden **otuz yıl** geçmiş veya üzerinden **on beş yıl** geçtikten sonra kesin sonuca bağlanmış ve **ikinci maddede** belirtilen birimlerin işlemleri sonucunda meydana gelen Türk Milletinin geleceğine tarihi, siyasî, sosyal, kültürel, hukukî ve teknik değer olarak intikal etmesi gereken belgeler ile Devlet ve uluslararası nitelikteki hakları belgelemeye, korumaya, tarihî, hukukî, idarî, askerî, iktisadî, dinî, ilmî,

edebî, estetik, kültürel, biyografik, jenealojik ve teknik herhangi bir konuyu aydınlatmaya, düzenlemeye ve belirlemeye yarayan, ait olduğu dönemin ahlâk, örf ve adetlerini ve diğer çeşitli sosyal özelliklerini belirten yazılmış, çizilmiş, resmedilmiş, görüntülü, sesli veya elektronik ortamda üretilmiş belgeleri ve malzemeyi,

ç) Arşivlik malzeme: (c) bendinde geçen her türlü belge ve malzemenin zaman bakımından henüz arşiv malzemesi özelliğini kazanmayanlarla, son işlem tarihi üzerinden yüz **bir yıl** geçmemiş memuriyet sicil dosyaları, Bakanlığın gerçek ve tüzel kişilerle veya yabancı devlet ve milletlerarası kuruluşlarla akdettiği ikili veya çok taraflı milletlerarası antlaşmalar, nüfus kayıtları ve il, ilçe, köy ve belediyelere ait sınıır evrakı gibi belgeleri,

d) Arşiv uzmanı: Üniversitelerin bilgi ve belge yönetimi bölümü veya arşivcilik ve kütüphanecilik alanında eğitim veren diğer bölümlerinden mezun ve kurum arşivinde istihdam edilen uzman personeli,

e) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,

f) Birim arşivi: (**Değişik:RG-18/8/2010-27676**) Merkezde; Müsteşarlığın, genel müdürlüklerin, kurul başkanlığının, Strateji Geliştirme Başkanlığının, hukuk müşavirliğinin, müstakil daire başkanlıklarının, özel kalem müdürlüğünün, bakan müşavirliklerinin ve geçici olarak kurulmuş hizmet birimlerinin görev ve faaliyetleri sonucunda kendiliğinden meydana gelen ve Bakanlığın çeşitli birimlerinde henüz güncelliğini kaybetmeyerek güncel iş akışı içinde kullanılan arşivlik malzemenin saklandığı arşivleri,

g) Devlet Arşivi: Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğünü,

ğ) Kurum arşivi: Bakanlığın merkez teşkilatı içinde yer alan ve arşiv malzemesi ile arşivlik malzemenin birim arşivine göre daha uzun süreli saklandığı Bakanlık merkez arşivini,

h) Kurum arşiv sorumlusu: Kurum arşivi müdürünü,

ı) Merkez ve taşra birim arşiv sorumluları: Merkezde birim amirleri, taşrada ise vali ve kaymakam tarafından görevlendirilen personeli,

i) Taşra alt birim arşivi: Müdürlüklere bağlı şeflik veya memurlukların arşivlerini,

j) Taşra birim arşivi: Valilikler, kaymakamlıklar ve bunlara bağlı İçişleri Bakanlığının taşra kuruluşu niteliğindeki müdürlüklerin görev ve faaliyetleri sonucunda kendiliğinden meydana gelen, henüz güncelliğini kay-

4721 SAYILI TÜRK MEDENİ KANUNU (TEMEL)

21. ÜNİTE

Bu ünite Türk Medeni Kanununun temel maddeleri esas alınarak hazırlanmıştır.

TÜRK MEDENİ KANUN

KİŞİLİK

Hak Ehliyeti

- Her insanın hak ehliyeti vardır. Buna göre bütün insanlar, hukuk düzeninin sınırları içinde, haklara ve borçlara ehil olmada eşittirler.
- Hak Ehliyeti; hak ve borç sahibi olabilme ehliyetidir. Bir kimsenin hak ehliyeti sahibi olabilmesi için herhangi bir işlem yapmasına gerek yoktur.
- Sağ doğmuş olmak şartıyla çocuk ana rahmine düştüğü andan itibaren hak ehliyetini kazanır.
- Hak ehliyeti ile ilgili iki ilke vardır. Bunlar genellik ve eşitlik ilkesidir.

Genellik İlkesi: Hiçbir ayırım gözetmeksizin, doğan her insan hak ehliyetine sahiptir.

Eşitlik İlkesi: Hukuk düzeninin sınırları içinde herkesin aynı zamanda ve eşit derecede hak ehliyetine sahip olduğunu ifade eder.

Fiil Ehliyeti

- Fiil ehliyetine sahip olan kimse, kendi fiilleriyle hak edinebilir ve borç altına girebilir.
- Ayırt etme gücüne sahip ve kısıtlı olmayan her ergin kişinin fiil ehliyeti vardır.

Fiil Ehliyetinin Koşulları

Ayırt Etme Gücüne Sahip Olmak (Olumlu)

- Ayırt etme gücü (temyiz kudretine sahip olma); kişinin davranışlarının sebep ve sonuçlarını algılayabilmesi, kapsamını bilmesi ve etkilerini önceden muhakeme yapabilmesidir.
- Ayırt etme gücü fiil ehliyetinin en önemli koşuludur.
- Medeni Kanun'a göre ayırt etme gücünü ortadan kaldıran haller şunlardır:
 - Akıl hastalığı
 - Akıl zayıflığı
 - Yaş küçüklüğü
 - Sarhoşluk

Ergin Olmak (Olumlu)

- Erginlik, kanunda belirtilen yaşın (18) tamamlanmasıyla başlar.
- Fiil ehliyeti bakımından erginliğin başlamasıyla ilgili üç farklı durum karşımıza çıkmaktadır:

Normal erginlik: 18 yaşın tamamlanmasıyla başlar.

Evlenme ile erginlik: Evlenme kişiyi ergin kılar. **17 yaşını** tamamlayan erkek veya kadınlar ailelerinin izniyle evlenebilirler. Bu duruma olağan evlenme erginliği denir. Evlenmeye zorunlu bir sebebin ortaya çıkması durumunda **16 yaşını** tamamlayan kişiler ailelerinin izniyle ve mahkeme kararıyla evlenerek ergin olabilirler. Bu duruma da olağanüstü evlenme erginliği denir.

Mahkeme kararı ile erginlik: 15 yaşını dolduran küçük kendi isteği ve velisinin rızası ile mahkemece ergin kılınabilir. Burada küçüğün menfaatinin ve talebinin olması gerekir.

Kısıtlı Olmamak (Olumsuz)

- Kısıtlı olmak, kanunun belirttiği sebeplerden birinin varlığı halinde ergin bir kimsenin sahip olduğu fiil ehliyetinin mahkeme kararı ile sınırlandırılması veya tamamen ortadan kaldırılması demektir.
- Kısaca, bir kişinin eylem yeteneğinin mahkeme tarafından elinden alınması kısıtlı olmak anlamına gelir.

Medeni Kanun'a Göre Kısıtlama Sebepleri

- Akıl hastalığı veya akıl zayıflığı
- Savurganlık
- Alkol veya uyuşturucu madde bağımlılığı
- Kötü yaşam tarzı
- Kötü yönetim
- Bir yıl veya daha uzun süreli özgürlüğü bağlayıcı bir cezaya mahkum olma
- İşlerini gerektiği gibi yönetememe
- İsteğe bağlı kısıtlanma

On sekiz yaşını doldurmadan evlenerek veya mahkeme kararıyla erginlik kazanan kişiler kanunda yaş sınırı gerektiren (ehliyet alma, oy kullanma) işlemleri yapamazlar.

4722 SAYILI TÜRK MEDENİ KANUNUNUN YÜRÜRLÜĞÜ VE UYGULAMA ŞEKLİ HAKKINDA KANUN

22.
ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

A. Geçmişe etkili olmama kuralı: –Madde 1

Türk Medenî Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten önceki olayların hukukî sonuçlarına, bu olaylar hangi kanun yürürlükte iken gerçekleşmişse kural olarak o kanun hükümleri uygulanır.

Türk Medenî Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış olan işlemlerin hukuken bağlayıcı olup olmadıkları ve sonuçları, bu tarihten sonra dahi, yapıldıkları sırada yürürlükte bulunan kanunlara göre belirlenir.

Türk Medenî Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten sonra gerçekleşen olaylara, Kanunda öngörülmuş ayrık durumlar saklı kalmak kaydıyla, Türk Medenî Kanunu hükümleri uygulanır.

B. Geçmişe etkili olma

I. Kamu düzeni ve genel ahlâk: –Madde 2

Türk Medenî Kanununun kamu düzeni ve genel ahlâki bağlamaya yönelik kuralları, haklarında ayrık bir hüküm bulunmayan bütün olaylara uygulanır. Bu bakımdan, eski hukukun Türk Medenî Kanununa göre kamu düzeni ve genel ahlâka aykırı olan kuralları, bu Kanun yürürlüğe girdikten sonra hiçbir suretle uygulanmaz.

II. İçeriği kanunla belirlenen ilişkiler:

–Madde 3

İçerikleri tarafların istek ve iradeleri gözetilmeksizin doğrudan doğruya kanunla belirlenmiş işlem ve ilişkilere, bunlar Türk Medenî Kanununun yürürlüğe girmesinden önce kurulmuş olsalar bile, bu Kanun hükümleri uygulanır.

III. Kazanılmamış haklar: –Madde 4

Eski hukuk yürürlükte iken gerçekleşmiş olup da Türk Medenî Kanununun yürürlüğe girdiği sırada henüz herhangi bir hak doğurmamış olaylara, bu Kanun hükümleri uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM Kişiler Hukuku

A. Fiil ehliyeti: –Madde 5

Fiil ehliyeti, Türk Medenî Kanunundaki hükümlere tâbidir. Ancak, Türk Medenî Kanunu yürürlüğe girdiği tarihte eski hukuka göre fiil ehliyetine sahip olup da, bu Kanuna göre sahip olamayanların ehliyetleri devam eder.

Örnek Soru

Türk Medenî Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'a göre fiil ehliyeti, neredeki hükümlere tâbidir?

- A) Türk Medenî Kanunundaki
- B) Hukuk Muhakemeleri Kanunundaki
- C) Ceza kanunundaki
- D) TBMM'deki
- E) Anayasa Mahkemesi'ndeki

Cevap A

B. Gaiplik kararı: –Madde 6

Türk Kanunu Medenîsi yürürlükte iken verilmiş olan gaiplik kararları, Türk Medenî Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten sonra, bu Kanuna göre verilen kararların yarattığı sonuçları aynen doğurur. Ancak Türk Kanunu Medenîsine göre evliliğin feshinden doğmuş bulunan sonuçlar olduğu gibi kalır.

C. Dernekler: –Madde 7

Türk Medenî Kanununun yürürlüğe girmesinden önceki kurallar uyarınca tüzel kişilik kazanan derneklerin tüzel kişiliği devam eder.

Dernekler hakkında öncelikle Türk Medenî Kanunu hükümleri uygulanır. Ancak, kamu hukuku nitelikli özel hükümler saklıdır.

D. Vakıflar: –Madde 8

Türk Kanunu Medenîsinin yürürlüğe girmesinden önce kurulmuş bulunan vakıflar hakkında yürürlükte olan özel hükümler saklı kalmaya devam eder.

Türk Kanunu Medenîsi hükümlerine göre kurulmuş olan vakıflara, öncelikle Türk Medenî Kanunu hükümleri

5901 SAYILI TÜRK VATANDAŞLIĞI KANUNU

23.
ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Tanımlar ve Vatandaşlık Hizmetlerinin Yürütülmesi

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Kanunun amacı; Türk vatandaşlığının kazanılması ve kaybına dair iş ve işlemlerin yürütülmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Kanun, Türk vatandaşlığının kazanılması ve kaybına ilişkin esasların düzenlenmesine ve vatandaşlık hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin usulleri kapsar.

Tanımlar: –Madde 3

(1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,

b) Çok vatandaşlık: Türk vatandaşının aynı anda birden çok vatandaşlığa sahip olmasını,

c) Genel Müdürlük: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünü,

ç) Türk vatandaşı: Türkiye Cumhuriyeti Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan kişiyi,

d) Yabancı: Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişiyi,

ifade eder.

Vatandaşlık hizmetlerinin yürütülmesi:

–Madde 4

(1) Türk vatandaşlığının kazanılmasına ve kaybına ilişkin hizmetler yurt içinde Bakanlık, yurt dışında ise dış temsilcilikler tarafından yürütülür.

Örnek Soru

5901 Sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'na göre Türk vatandaşlığının kazanılmasına ve kaybına ilişkin hizmetler yurt içinde kim tarafından yürütülür?

- A) Cumhurbaşkanlığı
- B) İçişleri Bakanlığı
- C) Adalet Bakanlığı
- D) Hazine ve Maliye Bakanlığı
- E) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

Cevap B

İKİNCİ BÖLÜM

Türk Vatandaşlığının Kazanılması

Türk vatandaşlığının kazanılması halleri:

–Madde 5

(1) Türk vatandaşlığı, doğumla veya sonradan kazanılır.

Doğumla kazanılan vatandaşlık: –Madde 6

(1) Doğumla kazanılan Türk vatandaşlığı, soy bağı veya doğum yeri esasına göre kendiliğinden kazanılır. Doğumla kazanılan vatandaşlık doğum anından itibaren hüküm ifade eder.

Soy bağı: –Madde 7

(1) Türkiye içinde veya dışında Türk vatandaşı ana veya babadan evlilik birliği içinde doğan çocuk Türk vatandaşıdır.

(2) Türk vatandaşı ana ve yabancı babadan evlilik birliği dışında doğan çocuk Türk vatandaşıdır.

(3) Türk vatandaşı baba ve yabancı anadan evlilik birliği dışında doğan çocuk ise soy bağı kurulmasını sağlayan usul ve esasların yerine getirilmesi halinde Türk vatandaşlığını kazanır.

Doğum yeri: –Madde 8

(1) Türkiye'de doğan ve yabancı ana ve babasından dolayı doğumla herhangi bir ülkenin vatandaşlığını kazanamayan çocuk, doğumdan itibaren Türk vatandaşıdır.

(2) Türkiye'de bulunmuş çocuk aksi sabit olmadıkça Türkiye'de doğmuş sayılır.

Sonradan kazanılan vatandaşlık: –Madde 9

(1) Sonradan kazanılan Türk vatandaşlığı, yetkili makam kararı veya evlat edinilme ya da seçme hakkının kullanılması ile gerçekleşir.

Yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığının kazanılması: –Madde 10

(1) Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen bir yabancı, bu Kanunda belirtilen şartları taşıması halinde yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığını kazanabilir. Ancak, aranan şartları taşımak vatandaşlığın kazanılmasında kişiye mutlak bir hak sağlamaz.

TÜRK VATANDAŞLIĞI KANUNUNUN UYGULANMASINA İLİŞKİN YÖNETMELİK

24.
ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Esaslar

Amaç ve kapsam: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; Türk vatandaşlığının kazanılmasına, kaybına, ispatına ve çok vatandaşlığa ilişkin işlemlerin yürütülmesinde uygulanacak usul ve esasları belirlemek, uygulamada birliği sağlamaktır.

Dayanak: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 46 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 3

(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) Aile kütüğü: Nüfus olaylarına ilişkin kayıtların kağıt veya elektronik ortamda tutulduğu kütüğü,

b) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,

c) Çocuk: Onsekiz yaşını tamamlamamış olan kişiyi,

ç) Çok vatandaşlık: Türk vatandaşının aynı anda birden çok vatandaşlığa sahip olmasını,

d) Dış temsilcilik: Türkiye Cumhuriyetinin yabancı ülkelerde bulunan büyükelçiliğini, başkonsolosluğunu veya konsolosluğunu,

e) Ergin: 4721 sayılı Türk Medenî Kanununa göre ergin olan kişiyi,

f) Genel Müdürlük: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünü,

g) Göçmen: Türk soyundan ve Türk kültürüne bağlı olup yerleşmek amacıyla tek başına veya toplu halde Türkiye'ye gelip 5543 sayılı İskân Kanunu uyarınca göçmen olarak kabul edilen kişiyi,

ğ) İdari birim: Kişilerin kayıtlı buldukları aile kütüklerinin ait olduğu mahalle veya köyü,

h) İkamet: Yabancıнын yasal ikamet izniyle Türkiye'de bulunmasını,

ı) İl müdürlüğü: İl nüfus ve vatandaşlık müdürlüğünü,

i) Kanun: 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununu,

j) Komisyon: Vatandaşlık başvuru inceleme komisyonunu,

k) Kurum: Genel Müdürlük dışındaki diğer kamu kurum ve kuruluşlarını,

l) Mavi Kart: Kanunun **28 inci maddesi** kapsamına girenlere verilen kartı,

m) Mutad mesken: Kişinin yerleşim yerini,

i) Kanun: 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununu,

j) Komisyon: Vatandaşlık başvuru inceleme komisyonunu,

k) Kurum: Genel Müdürlük dışındaki diğer kamu kurum ve kuruluşlarını,

l) Mavi Kart: Kanunun **28 inci maddesi** kapsamına girenlere verilen kartı,

m) Mutad mesken: Kişinin yerleşim yerini,

n) Nüfus kaydı: Aile kütüğüne işlenmiş kişisel durum siciline ilişkin bilgilerin tümünü,

o) Nüfus kayıt örneği: Aile kütüğüne işlenmiş kişisel bilgilerin özetlerini gösteren belgeyi,

ö) Nüfus müdürlüğü: İlçe nüfus müdürlüğünü,

p) Nüfus olayı: Doğum, ölüm, evlenme, boşanma, evlat edinme, tanıma, kayıt düzeltme, soy bağının düzeltilmesi ve gâiplik gibi kişisel durum sicilinde değişiklik meydana getiren olayı,

r) Sistem: Merkezi Nüfus İdaresi Sistemini veya sadece Kimlik Paylaşımı Sistemini,

s) Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası: 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununa göre her Türk vatandaşı için verilen ve onbir rakamdan oluşan numarayı,

ş) Türk vatandaşı: Türkiye Cumhuriyeti Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan kişiyi,

t) Veri giriş formu: Nüfus olaylarına ilişkin bilgilerin elektronik ortamda tutulması ve istatistikî bilgilerin elde edilmesi amacıyla Merkezi Nüfus İdaresi Sistemine göre hazırlanan formu,

u) Yabancı: Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişiyi,

ü) Yabancı kimlik numarası: Türkiye'de herhangi bir amaçla **en az altı ay** süreli ikamet eden yabancı-

ADRES KAYIT SİSTEMİ YÖNETMELİĞİ

25.
ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; Türk vatandaşlarının ve Türkiye’de herhangi bir amaçla **en az altı ay** süreli yabancılara mahsus ikamet tezkeresi alan yabancıların yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerinin tutulmasına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerinin tutulmasına, güncellenmesine ve kullanılmasına ilişkin düzenlemeleri kapsar.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Adres: Herhangi bir toprak parçası veya binanın coğrafi konumu ve işlevi açısından tanımlanmasını,

b) Adres beyan formu: Yerleşim yeri ve diğer adreslerin bildiriminde kullanılan, şekli ve kapsamı Bakanlıkça belirlenmiş olan formu,

c) Adres bileşenleri: Numaralama işlemlerinde kullanılan unsurlardan; posta kodları, il, ilçe, bucak, köy ve mezra isimleri, mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak isimleri ile sabit tanıtım numarası ve bina numarası gibi adres verileri ile tanımlanan coğrafi konum, kişisel ve kurumsal adres bilgisine ulaşmak için gerekli olan bilgileri,

ç) Bakan: İçişleri Bakanını,

d) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,

e) Diğer adres: Kişinin yerleşim yeri adresi dışında kalan yerleri,

f) Genel Müdürlük: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünü,

g) Kanun: 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununu,

ğ) Kimlik Paylaşımı Sistemi: Genel Müdürlükçe merkezî veri tabanından **ayrı** olarak elektronik ortamda

tutulan ve alıcı kurumların istifadesine sunulan, sınırlandırılmış bilgiler ihtiva eden aile kütüğü kayıtlarının paylaşılmasına imkan sağlayan sistemi,

h) Kurum: Genel Müdürlük dışındaki diğer kamu kurum ve kuruluşlarını,

ı) MERNİS: Merkezî Nüfus İdaresi Sistemini,

i) Numaralama: Mahalle, semt, meydan, bulvar, cadde, sokak ve bina gibi adres bileşenlerine isim veya numara verilmesi işlemini,

j) Nüfus müdürlüğü: İlçe nüfus müdürlüğünü,

k) Posta: Kargo veya iadeli taahhütlü mektubu,

l) Sabit tanıtım numarası: Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak ve küme evlere karşılık gelecek şekilde, standart sayısal eş değer olarak verilen numaraları,

m) Ulusal adres veri tabanı: Adres bilgilerinin tutulduğu merkezî veri tabanını,

n) Yabancı: Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan ve **en az altı ay** süreli yabancılara mahsus ikamet tezkeresi alan kişiyi,

o) Yerleşim yeri adresi: Sürekli kalma niyetiyle oturlan yeri,

ö) Yerleşim yeri ve diğer adres belgesi: Kişinin yerleşim yerini veya diğer adreslerini gösteren belgeyi,

ifade eder.

Örnek Soru

Adres Kayıt Sistemi Yönetmeliğine göre, aşağıda verilen tanımlardan hangisi yanlıştır?

- A) Adres: Herhangi bir toprak parçası veya binanın coğrafi konumu ve işlevi açısından tanımlanması
- B) Adres beyan formu: Yerleşim yeri ve diğer adreslerin bildiriminde kullanılan, şekli ve kapsamı Bakanlıkça belirlenmiş olan formu
- C) Diğer adres: Kişinin yerleşim yeri adresi dışında kalan yerleri
- D) Genel Müdürlük: Göç İdaresi Genel Müdürlüğü
- E) Kanun: 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu

Cevap D

5490 SAYILI NÜFUS HİZMETLERİ KANUNU

26.
ÜNİTE

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Kanunun amacı; kişinin doğumundan ölümüne kadar kişisel ve medenî durumuna, uyrukluğuna ve bunlarda meydana gelebilecek değişikliklere ait doğal ve hukukî olayların belirlenip saptanması, bu amaçla düzenlenmiş kütüklere yazılması, elektronik ortamda ulusal adres veri tabanının oluşturulması, nüfus kayıtları ile adres bilgilerinin ilişkilendirilmesini sağlamaktır.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Kanun, Türk vatandaşları, doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların altsoyları ile Türkiye'de bulunan yabancıların nüfus hizmetlerinin düzenlenmesine, yürütülmesine ve geliştirilmesine ilişkin esas ve usûl hükümlerini kapsar.

Tanımlar: –Madde 3

(1) Bu Kanunda geçen;

a) Adres: Herhangi bir toprak parçası veya binanın coğrafî konumu ve işlevi açısından tanımlanmasını,

b) Adres beyan formu: Adreslerin bildiriminde kullanılan, şekli ve içeriği Bakanlıkça belirlenen formu,

c) (Değişik: 19/10/2017-7039/1 md.) Adres bileşenleri: İl, ilçe, köy ve köy bağılıları, mahalle, bulvar, cadde, sokak, bina, dış kapı numarası, iç kapı numarası, posta kodu gibi adres bilgisine ulaşmak için gerekli sözel ve mekânsal verileri,

ç) (Mülga: 19/10/2017-7039/1 md.)

d) Aile: Aynı soydan olup, bir aile sıra numarası altında kayıtlı olan kişiler ile onların eş ve çocuklarını,

e) Aile kütüğü: Nüfus olaylarına ilişkin kayıtların kâğıt veya elektronik ortamda tutulduğu kütüğü,

f) Aile sıra numarası: Ailelerin aile kütüğüne yazılı sırasına göre verilen numarayı,

g) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,

ğ) Dayanak belgesi: Aile kütüğüne işlenen nüfus olaylarının dayanağı olan form, tutanak, mahkeme kararı, noter **senedi**, doğum veya ölüm raporu gibi resmî belgeler ile bunların yedeklerini,

h) Değerli kâğıtlar: (Değişik: 14/1/2016-6661/8 md.) Kimlik kartını, uluslararası aile cüzdanını ve mavi kartı,

ı) Diğer adres: Yerleşim yeri adresi dışında kalan yerleri,

i) Genel Müdürlük: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünü,

j) İl müdürlüğü: İl nüfus ve vatandaşlık müdürlüğünü,

k) Kimlik Paylaşımı Sistemi: (Değişik: 19/10/2017-7039/1 md.) Merkezi veri tabanında tutulan kayıtların kurumlar ve kamu hizmeti sunan tüzel kişiler ile paylaşıldığı sistemi,

l) Kurum: Genel Müdürlük dışındaki diğer kamu kurum ve kuruluşlarını,

m) Mavi Kart: (Ek: 9/5/2012-6304/11 md.) Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun **28 inci maddesinde** belirtilen altsoylarına verilen ve söz konusu maddede belirtilen haklardan faydalanabileceklerini gösteren resmi belgeyi,

n) (Ek: 9/5/2012- 6304/11 md.) Mavi Kartlılar Kütüğü: Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların altsoylarının kayıtlarının elektronik ortamda tutulduğu kütüğü,

o) (Değişik: 19/10/2017-7039/1 md.) Merkezi veri tabanı: Genel Müdürlükçe elektronik ortamda tutulan verileri,

ö) MERNİS: (Değişik: 19/10/2017-7039/1 md.) Merkezi Nüfus İdaresi Sistemini,

p) Numaralama: Mahalle, semt, meydan, bulvar, cadde, sokak ve bina gibi adres bileşenlerine isim veya numara verilmesi işlemini,

r) Kimlik kartı: (Değişik: 14/1/2016-6661/8 md.) Kişinin Türk vatandaşı olduğunu ve aile kütüğüne kayıtlı bulunduğunu gösteren Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartını,

s) Nüfus hizmetleri: Nüfus olaylarına ve kişinin nüfusa ve yerleşim yeri adresine ilişkin bilgilerinin toplanmasına, nüfus kütüklerine geçirilmesine, korunmasına ve

NÜFUS HİZMETLERİ UYGULAMA YÖNETMELİĞİ

27.
ÜNİTE

BİRİNCİ KISIM Genel Esaslar

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; kişinin doğumundan ölümüne kadar kişisel ve medenî durumuna, uyrukluğuna ve bunlarda meydana gelen değişikliklere ait doğal ve hukuki olayların belirlenmesinin, bu amaçla düzenlenmiş kütüklere yazılmasının, dış temsilciliklerce ve yetkili kurumlarca nüfus olaylarına ait dayanak belgelerini oluşturan bilgilerin merkezi veri tabanına elektronik ortamda gönderilmesinin veya tescilinin, hizmetlerin yürütülmesinde izlenecek yöntemlerin tespit edilmesinin ve uygulamada birliğin sağlanmasıdır.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik; nüfus hizmetlerinin yürütülmesine, nüfus kütüklerinin kâğıt ve elektronik ortamda tutulmasına, dış temsilcilikler ve yetkili kurumlarca nüfus olaylarına ait dayanak belgelerini oluşturan bilgilerin merkezi veri tabanına elektronik ortamda gönderilmesi veya tesciline, uluslararası aile cüzdanları ve mavi kartlara ait form ve tutanakların düzenlenmesine, devir ve teslimine ve bu hizmetleri yürüten kamu görevlilerinin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu, 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ve 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu hükümleri ile 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 258 ve 537 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Aile: Aynı soydan olup, bir aile sıra numarası altında kayıtlı olan kişiler ile onların eş ve çocuklarını,

b) Aile kütüğü: Nüfus olaylarına ilişkin kayıtların kâğıt veya elektronik ortamda tutulduğu kütüğü,

c) Aile sıra numarası: Ailelerin aile kütüğüne yazılış sırasına göre verilen numarayı,

ç) Atık kütük: **1904 yılı** öncesinde yapılan nüfus yazımı esas alınarak oluşturulan aile kütüklerini,

d) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,

e) Bekârlık hanesi: Kişinin evlenmeden önce nüfusa kayıtlı olduğu haneyi,

f) Bekârlık soyadı: Kişinin evlenmeden önce taşıdığı soyadını,

g) Çocuk: **On sekiz yaşını** tamamlamamış olan kişiyi,

ğ) Çok vatandaşlık: Kişinin Türk vatandaşlığının yanı sıra bir ya da birden fazla vatandaşlığa sahip olmasını,

h) Dayanak belgesi: Aile kütüğüne işlenen nüfus olaylarının dayanağı olan form, tutanak, mahkeme kararı, noter **senedi**, doğum veya ölüm raporu gibi resmî belgeler ile bunların yedeklerini,

ı) Değerli kâğıtlar: Kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanı ve mavi kartı,

i) Dış temsilcilik: Türkiye Cumhuriyetinin yabancı ülkelerde bulunan büyükelçilik, başkonsolosluk ve konsolosluklarını,

j) e-Başvuru: Elektronik ortamda e-Devlet kapısı üzerinden ya da elektronik imza ile yapılan başvuruyu,

k) Elektronik imza: Başka bir elektronik veriye eklenen veya elektronik veriyle mantıksal bağlantısı bulunan ve kimlik doğrulama amacıyla kullanılan elektronik veriyi,

l) Ergin: 4721 sayılı Türk Medenî Kanununa göre ergin olan kişiyi,

m) Eski aile kütüğü: **1904 yılı** sonrasında kullanılan ve yenileme nedeniyle işleminden kaldırılmış olan aile kütüklerini,

n) Genel Müdür: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünü,

o) Genel Müdürlük: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünü,

ö) Gün sonu listesi: Her nüfus müdürlüğünün **gün** sonunda yetkili olduğu aile kütükleri üzerinde; kendileri ile diğer ilçe nüfus müdürlükleri ve yetki verilen kurumlar tarafından yapılan tescil işlemlerini gösteren listeyi,

p) İdarî birim: Kişilerin kayıtlı buldukları aile kütüklerinin ait olduğu mahalle veya köyü,

r) İl müdürlüğü: İl nüfus ve vatandaşlık müdürlüğünü,

EVLENDİRME YÖNETMELİĞİ

28. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç ve Kapsam: –Madde 1

Bu Yönetmelik, evlendirme işlemlerini yürütecek görevlilerin tesbitine ve bunların yetkilerine, evlendirmeye esas olacak dosyaların düzenlenmesine evlenmeye itiraza, evlenmenin yapılmasına, tören yerlerine, evlendirme daire ve memurlarının denetlenmesine dair esas ve usuller çerçevesinde evlendirme işlemlerinin nüfus hizmetlerinin bütünlüğü içerisinde yürütülmesini sağlamak amacıyla düzenlenmiştir.

Tanımlar: –Madde 2

(Değişik: 16/11/2006-2006/11269 K.)

Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) Aile cüzdanı:** Uluslararası aile cüzdanını,
- b) Altsoy:** Bir kimsenin çocuklarını ve torunlarını,
- c) Bakanlık:** İçişleri Bakanlığını,
- ç) Beyanname:** (Değişik: 29/12/2014-2014/7126 K.) Bu Yönetmelik hükümlerine göre evlenmek isteğini belirten, aksi ispat edilinceye kadar doğruluğu kabul edilen evlenme beyannamesi ve evlenme izin belgesini,
- d) Dış temsilcilik:** Diplomatik temsilciliklerle konsoloslukları,
- e) Ergin:** Onsekiz yaşını tamamlamış kişiyi,
- f) Evlenme:** (Değişik: 29/12/2014-2014/7126 K.) Bir kadın ve bir erkeğin usulüne göre yetki verilmiş bir memur önünde bir aile kurmak amacı ile yapmış oldukları medenî hukuk sözleşmesini,
- g) Evlenme engeli:** Mevcut olduğu takdirde evlenmenin yapılmasını önleyen hukukî engeli,
- ğ) Evlenme ehliyet belgesi:** (Ek: 29/12/2014-2014/7126 K.) Kişinin evlenme anındaki millî hukukuna göre evlenme ehliyeti ve şartlarının yer aldığı ve evlenmeye sakınca bulunmadığını gösterir belgeyi,
- h) Genel Müdür:** Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürünü,
- ı) İtiraz:** Evlenmeye hukuken karşı çıkmayı,

i) Kanuni bekleme süresi: Kan karışımını önlemek amacı ile evliliği son bulan kadının yeniden evlenmesi için gereken üçyüz günlük bekleme süresini,

j) Kayın hısımlığı: Karı kocadan her biri ile diğerinin kan hısımları arasında evlenme sebebiyle meydana gelen hısımlığı,

k) Konsolosluk: Başkonsolosluk, konsolosluk, muavin konsolosluk, konsolosluk ajanlığı ve büyükelçilik konsolosluk şubelerini,

l) Mülki idare amiri: Vali ve kaymakamı,

m) Üstsoy: Bir kimsenin ana, baba, dede ve ninelerini, ifade eder.

Örnek Soru

Evlendirme Yönetmeliğine göre "altsoy"un tanımı nedir?

- A) Bir kimsenin babası ve annesi
B) Bir kimsenin dedesi ve ninesi
C) İçişleri Bakanlığı
D) Bir kimsenin torunları
E) Bir kimsenin çocukları ve torunları

Cevap E

İKİNCİ BÖLÜM Temel İlkeler

Genel Müdürlüğün Görev ve Yetkileri:

–Madde 3

Evlendirme işlemleri, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne düzenlenir.

Genel Müdürlük, evlendirme işlemlerinin Medeni Kanun'la getirilen temel kurallara ve bu Yönetmelik esaslarına uygun olarak yürütülmesini sağlar, iş ve işlemleri düzenler, takip eder, denetler ve denettirir.

Bu amaçla Genel Müdürlük, Bakan onayı ile gerekli tedbirleri alır ve uygulamasını sağlar.

Örnek Soru

Evlendirme Yönetmeliğine göre evlendirme işlemleri, İçişleri Bakanlığı'nın hangi Genel Müdürlüğüne düzenlenir?

- A) Göç İdaresi
B) Kaçakçılık

6245 SAYILI HARCIRAH KANUNU

29.
ÜNİTE

KISIM I Umumi Hükümler

Kanunun şümülü: –Madde 1

- a)** Umumi Muvazeneye dahil dairelerle mülhak ve hususi bütçeli idareler (Köy bütçeleri hariç) ve bunlara bağlı sabit ve mütedavil sermayeli müesseseler;
- b) (Değişik: 25/6/1958-7145/1 md.)** Hususi kanunlarla kurulmuş banka ve teşekküller; (Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı, Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı ve Türk Havayolları Anonim Ortaklığı hariç);
- c)** Yukarıdaki (a) ve (b) fıkralarında yazılı daire, idare, banka, teşekkül ve müesseselerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları teşekkül ve müesseseler;

Tarafından ödenecek harcırah bu kanun hükümlerine tabidir.

Reisicumhurun seyahat masrafları: –Madde 2

Reisicumhurun memleket iç ve dışındaki seyahatleri dolayısıyla vakı bircümle masrafları bu kanun hükümlerine tabi tutulmaksızın ödenir.

Tarifler: –Madde 3

Bu Kanunda geçen;

- a. Harcırah:** Bu Kanuna göre ödenmesi gereken yol masrafı, gündelik, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından birini, birkaçını veya tamamını;
- b. Kurum: 1 nci maddede** sayılan daire, idare, banka, teşekkül ve müesseseleri;
- c. Memur:** Personel kanunları hükümlerine göre aylık alan kimseleri (Yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel hariç);
- d. Hizmetli:** Personel kanunlarına göre yardımcı hizmetler sınıfına dahil personeli, kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlarla kurumlarda çalıştırılan tarım ve orman işçilerini ve iş kanunlarına göre işçi sayılan kimseleri;
- e. Aile fertleri:** Memur ve hizmetlinin, harcırah verilmesini gerektiren olay sırasında evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi ile bakmakla yükümlü olduğu usul ve furuu ve erkek ve kız kardeşlerini;

f. Bagaj: Memur ve hizmetlinin mensup olduğu kuruma veya şahsına ait olup, resmi vazife için kullanılabilecek eşya ile yolcunun bu seyahati için ihtiyacı bulunan şahsi eşyasından mutata surette taşınması mümkün olanları;

g. Memuriyet mahalli: (Değişik: 10/9/2014-6552/89 md.) Memur ve hizmetlinin **asıl** görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde ise il mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla memur ve hizmetlinin **asıl** görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller ve kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelenebilen yerleri;

h. Başka yer: Yukarıda (g) fıkrasında yazılı memuriyet mahalli dışındaki yerleri;

İfade eder.

Harcırah verilecek kimseler: –Madde 4

Bu Kanunda belirtilen hallerde:

1. Bu Kanun kapsamına giren kurumlarda çalışan memur ve hizmetliler ile aile fertlerine ve aynı kurumlarda fahri olarak çalışanlara;
2. Memur veya hizmetli olmamakla beraber kurumlarca geçici bir vazife ile görevlendirilenlere;
3. Kadrosuzluk dolayısıyla açıkta kalan memurlara ve bunların aile fertlerine;
4. Hizmetlilerden cezaen olmamak üzere vazifelerine son verilenlere ve bunların aile fertlerine;
5. Memur veya hizmetlinin vefatında aile fertlerine, çocuklara refakat ettirilecek memur ve hizmetlilere;
6. Hükümlü, tutuklu veya gözetim altında bulundurulmaların sevkinde ya da refakatle görevlendirilen erbaş ve erlere;
7. (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)
8. Milli ve resmi spor temasları dolayısıyla seyahat edecek sporcu ve idarecilere;

7201 SAYILI TEBLİGAT KANUNU

30.
ÜNİTE

7201 SAYILI KANUNU OKUYUCULARIMIZIN DAHA İYİ KAVRAYABİLMESİ İÇİN TERİMSSEL İFADELER SÖZLÜ- ĞÜ

Ahval: Davranışlar, olaylar

Cebrî İcra: Borcunu ödemesi için alınmış bir karar olduğu halde buna uymayan kişi için bu kararın yerine getirilmesi amacıyla ve yetkili kuruluşlarca zor kullanılarak yapılan yürütme

Celpname: Çağrı belgesi

Cumhuriyet Müddeiumumisi: Cumhuriyet Savcısı

Ecnebi: Yabancı

Husul: Olma, oluş, meydana gelme

Hülasa: Kısaca, fezleke

Hükmî: Tüzel

Hüviyet: Kimlik

İttıla: Bilgi edinme

İcra: Borçlunun alacaklıya karşı yapmak veya ödemekle yükümlü bulunduğu bir şeyi adlı bir kuruluş aracılığıyla yerine getirme

İfa: Bir işi yapma, yerine getirme, ödeme

İhtilaf: Ayrılık, aykırılık, uyumsuzluk

İhtiva: İçine alma, içermek

İmtina: Kaçınma, sakınma

İntişar: Yayılma

İnzibat: Sıkı düzen

İstimplak: Kamulaştırma

Kazaî: Hüküm vermeye ait

Mahfuz: Saklanmış, korunmuş

Mehil: Bir işin tamamlanması için tanınan ek süre

Merci: Başvurulacak yer veya mekân

Meriyet: Yürürlük

Mevkuf: Tutuklu

Mevrut: Gelen, gelmiş

Muamele: Davranış, davranma, işlem, yöntem

Mucip: Gerektiren

Mucibince: Gereğince

Muhasebat: Hesap işleri

Mukabil: Karşılıklı, bir şeye karşılık olarak yapılan

Mukim: İkamet eden

Muteber: İnanılır, güvenilir, değerli

Muttali: Öğrenmiş, bilgi edinmiş

Muvakkaten: Geçici olarak, az bir zaman süresince

Mücbir: Zorlayıcı

Müessese: Kurum

Mükellef: Yükümlü

Mümessil: Temsilci

Müraselat: Mektuplaşmalar

Müstacel: Acele

Müstaceliyet: İvedilik

Müstahdem: Odacı

Mütaallik: İlgili, ilişkili olan

Mütaakıb: Ardından gelen

Müteaddit: Birçok

Mütekabiliyet: Karşılıklılık

Nezdinde: Huzurunda, gözetiminde

Re'sen: Kendiliğinden

Salahiyet: Yetki

Sair: Başka, öteki, diğer

Sarahat: Belginlik

Sarfinazar: Saymama, dikkate almama

Şerh: Ayırma, yorumlama

Şümülû: Kapsamlı

Taahhüt: Üstlenme

Taalluk: İlgili, ilinti

Tahaddüs: Ortaya çıkma

Talik: Bir işin yapılmasını herhangi bir şarta bağlı tutma, erteleme

Tasdik: Onay, onaylama

NÜFUS KÜTÜKLERİNİN YENİLENMESİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK

31.
ÜNİTE

BİRİNCİ KISIM AMAÇ – KAPSAM – DEYİMLER

Amaç: –Madde 1

Bu yönetmeliğin amacı eskimiş ve yırtılmış ya da muhtelif nedenlerle doğrulukları şüpheye düşmüş nüfus kütüklerinin yeniden düzenlenmelerini, merkez arşivine gönderilecek örneklerinin hazırlanmasını sağlamaktır.

Kapsam: –Madde 2

Bu yönetmelik nüfus kütüklerinin yenilenmesine, aynı hane numarası altında yazılı bulunan aile parçalarının birleştirilmesine, merkez arşivine gönderilecek aile kütüklerinin düzenlenmesine ilişkin esasları kapsar.

Deyimler: –Madde 3

Bu yönetmelikte geçen deyimlerden:

a- Nüfus Kaydı : Bir kimseye ilişkin olarak nüfus kütüğüne geçirilmiş bilgilerin tümü,

b- Kayıt : Kişinin nüfus kütüğüne geçirilmiş adı, soyadı gibi kişisel ve evlenme, boşanma gibi medeni haline ilişkin bilgilerden **ayrı ayrı** her biri,

c- Aile : Aynı soydan olup, aynı soyadını taşıyan ve bir aile kütük sıra numarası altında kayıtlı kişilerle bunların eş ve çocukları,

d- Aile Kütük Sıra Numarası : Ailelerin, aile kütüğünde yazılı sırasına göre verilen ve her bağımsız mahalle veya köy için birden başlayarak zincirleme bir şekilde devam eden numara,

e- Aile Parçaları : Bir hane numarası altında kayıtlı olan bir ailenin yer olmaması nedeniyle başka defterlere geçirilmiş kısımları,

f- İdari Birim : Köy veya bağımsız mahalle,

g- Yenileme : Nüfus kütüklerindeki kayıtların, gereken hallerde vukuat defterleri ve diğer dayanak belgeleri ile ilgililerin ellerindeki nüfus kaydını gösteren belgelerden yararlanılıp, yırtılmış ya da okunamayan kısımlarında tamamlanarak, yeni kütüklere geçirilmesi anlamına gelir.

Örnek Soru

Nüfus Kütüklerinin Yenilenmesine İlişkin Yönetmeliğe göre aşağıdakilerden hangisinin tanımı yanlış verilmiştir?

- A) Aile: Aynı soydan olup, aynı soyadını taşıyan ve bir aile kütük sıra numarası altında kayıtlı kişilerle bunların eş ve çocukları
- B) Aile Kütük Sıra Numarası: Ailelerin, aile kütüğünde yazılı sırasına göre verilen ve her bağımsız mahalle veya köy için birden başlayarak zincirleme bir şekilde devam eden numara
- C) Yenileme: Kişinin nüfus kütüğüne geçirilmiş adı, soyadı gibi kişisel ve evlenme, boşanma gibi medeni haline ilişkin bilgilerden ayrı ayrı her biri
- D) Nüfus Kaydı: Bir kimseye ilişkin olarak nüfus kütüğüne geçirilmiş bilgilerin tümü
- E) İdari Birim: Köy veya bağımsız mahalle

Cevap C

İKİNCİ KISIM KÜTÜKLERİN YENİDEN DÜZENLENMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM GENEL ESASLAR

Nüfus Kütük Kayıtlarının Esas Alınması:

–Madde 4

Nüfus kütüklerinde bir hane numarası altında kayıtlı her ailenin ölü veya sağ bütün fertleri aile kütüğüne aynı aile kütük sıra numarası altında geçirilir. Nüfus kütük kayıtları aile kütüklerine geçirilirken, mahkeme kararı ya da yetkili makamlarca verilmiş belgelere dayanmadıkça hiçbir şekilde değiştirilmez.

Mahalle ve Köy Esası: –Madde 5

Bir mahalle ya da köye ait nüfus kütüğündeki nüfus kayıtları aynı köy veya mahalle adına düzenlenecek yeni aile kütüklerine geçirilirler. Bu köye ait defterde başka bir köy veya mahallenin kayıtları varsa bunlar ait olduğu idari birim kütüğüne geçirilirler.

Köyün ya da mahallenin adı değişmişse, aile kütüğü o idari birimin yeni adına göre düzenlenir. Ancak köyün eski adı kapakta parantez içinde yeni adın yanına yazılır. Eskiden başka bir ilçeye bağlı iken sonradan bu ilçeye bağlanan köylere ait defterlerin kapağında bağlandığı tarihte gösterilir.

TÜRKİYEDE OTURAN YABANCILARIN NÜFUS KAYITLARININ TUTULMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

32.
ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; Türkiye’de herhangi bir amaçla **en az altı ay** süreli yabancılara mahsus ikamet tezkeresi alan yabancılardan kimlik bilgilerinin ve beyan edecekleri nüfus olaylarının yabancılar kütüğünde tutulmasına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, Türkiye’de herhangi bir amaçla **en az altı ay** süreli ikamet eden yabancılardan kayıtlarının tutulmasına ilişkin yabancılar kütüğünün ve bu kütüğe yazılacak bilgilere dayanak olan belgelerden meydana gelen özel kütüklerin oluşturulmasına ve düzenlenmesine ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 8 inci ve 69 uncu maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Aile : Aynı soydan olup, bir aile sıra numarası altında kayıtlı olan kişiler ile onların eş ve çocuklarını,

b) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,

c) Genel Müdürlük: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünü,

ç) İkamet tezkeresi: 15/7/1950 tarihli 5683 sayılı Yabancılardan Türkiye’de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanun uyarınca Türkiye’de ikametleri uygun görülen yabancılara verilen izin belgesini,

d) Merkezi veri tabanı: Genel Müdürlükte elektronik ortamda tutulan aile kütüğü kayıtlarını,

e) Nüfus müdürlüğü: İlçe nüfus müdürlüğünü,

f) Nüfus olayı : Doğum, ölüm, evlenme, boşanma, evlat edinme, tanıma, kayıt

düzeltilme, soybağının düzeltilmesi, gaiplik gibi kişisel durumda değişiklik meydana getiren olayı,

g) Yabancı: 11/2/1964 tarihli ve 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununa göre Türk vatandaşı sayılmayan kişiyi,

ğ) Yabancılar kütüğü: Türkiye’de herhangi bir amaçla **en az altı ay** süreli Yabancılara Ait İkamet Tezkeresi verilen yabancılardan kayıtlarının tutulduğu kütüğü,

h) Yabancılar veri giriş formu: Yabancılardan nüfus olaylarının kütüğe işlenmesine dayanak olan belgeyi, ifade eder.

Örnek Soru

Türkiye’de Oturan Yabancılardan Nüfus Kayıtlarının Tutulması Hakkındaki Yönetmeliğe göre aşağıdakilerden hangisinde ailenin tanımı doğru verilmiştir?

- A) Anne , baba ve çocuktan oluşan bireylerin bulunduğu topluluktur.
- B) Anne ve babadan oluşan aile bireylerinin oluşturduğu topluluktur.
- C) Aynı soydan olup, bir aile sıra numarası altında kayıtlı olan kişiler ile onların eş ve çocuklarını ifade eder.
- D) Aynı veya farklı soydan aile bireylerinin bir cilt numarası ve aile sıra numarası ile ona kayıtlı eş ve çocuklarını ifade eder.
- E) Aynı bölgede ikamet eden anne baba ve çocukları ifade eder.

Cevap C

İKİNCİ BÖLÜM

Kayıtların Tutulmasına İlişkin Esaslar

Yabancılara kimlik numarası verilmesi:

–Madde 5

(1) Yabancılar kütüğünde kayıtlı bulunan kişilerin kaydına ulaşmak, nüfus kayıtları arasında bağ kurmak, kamu kuruluşlarında yabancılardan ilgili olarak tutulan kayıtları ilişkilendirmek ve kimlik numaralarının zorunlu tutulduğu diğer işlemlerde karşılaşılabilecekleri sıkıntıları gidermek amacıyla yabancılara kimlik numarası verilir.

(2) Yabancı kişiler adına düzenlenecek ikamet tezkeresi ve bu Yönetmelikte kullanılacak formlarda yabancılara kimlik numarasına yer verilir.

(3) Yabancılar kimlik numarası, kurumlar ile diğer gerçek ve tüzel kişilerin her türlü işlem ve kayıtlarında esas alınır.

KİMLİK PAYLAŞIMI SİSTEMİ YÖNETMELİĞİ

33. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü merkezi veri tabanında yer alan verilerin, alıcı kurumlarla çevrimiçi paylaşımına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, merkezi veri tabanındaki verilerin; alıcı kurumlarla paylaşımı, paylaşımına ilişkin başvuru, taahhünamenin imza, iptal ve fesih süreçleri, yetkilendirilme, paylaşılan verilerin gizliliğinin ve güvenliğinin sağlanması, kurumların iş ve işlemlerine ilişkin bilgilerin takibi ve kullanıcıların eğitimine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ile 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Alıcı kurum: Kimlik Paylaşımı Sisteminden faydalanan Genel Müdürlük dışındaki kurum ve kamu hizmeti sunan tüzel kişilikleri,

b) Alt kullanıcı: Alıcı kurumun, uygulamalar üzerinden web servis yolu ile Kimlik Paylaşımı Sisteminden faydalanması için yetkilendirdiği kişileri,

c) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,

ç) Genel Müdürlük: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünü,

d) IP adresi: İnternet ya da diğer paket anahtarlamalı ağlara bağlı cihazların, ağ üzerinden birbirleri ile veri alışverişi yapmak için kullandıkları adresi,

e) İdari kullanıcı: Alıcı kurum adına Kimlik Paylaşımı Sistemi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmeye ve imzaya yetkili kurum temsilcisini,

f) Kanun: 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununu,

g) Kimlik numarası: Genel Müdürlük merkezi veri tabanında tutulan kimlik numaralarını,

ğ) Kimlik Paylaşımı Sistemi: Merkezi veri tabanında tutulan verilerin alıcı kurumlar ile paylaşıldığı sistemi,

h) Kişisel veri: Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi,

ı) Kullanıcı: Alıcı kurumca tanımlanan idari kullanıcıyı, teknik kullanıcıları, servis kullanıcılarını ve alt kullanıcıları,

i) Kurul: Merkezi veri tabanında yer alan verilerin paylaşımına ilişkin talepleri değerlendirmek üzere oluşturulan Veri Paylaşımı Kurulunu,

j) Kurum: Genel Müdürlük dışındaki diğer kamu kurum ve kuruluşlarını,

k) Merkezi veri tabanı: Genel Müdürlükçe elektronik ortamda tutulan verileri,

l) Nüfus müdürlüğü: İl nüfus ve vatandaşlık müdürlüğü ile ilçe nüfus müdürlüğünü,

m) Portal: Bu Yönetmelikle yetkileri tanımlanmış olan alıcı kurum kullanıcılarının iş ve işlemlerini takip ettiği elektronik ortamı,

n) Servis kullanıcısı: Alıcı kurum adına Kimlik Paylaşımı Sistemi aracılığıyla sunulan web servis hizmetlerinin eklenti yolu ile kullanılabilmesi için merkezi veri tabanında oluşturulan sanal kullanıcıyı,

o) Taahhütname: Alıcı kurumların imzaladığı ve paylaşılan verilerin güvenliğini sağlamaya yönelik olmayı taahhüt ettiği idari ve teknik tedbirleri içeren belgeyi,

ö) Teknik kullanıcı: İdari kullanıcı tarafından Kimlik Paylaşımı Sisteminden faydalanması için merkezi veri tabanına tanımlanmış kişileri,

ifade eder.

ADRES VE NUMARALAMAYA İLİŞKİN YÖNETMELİK

34.
ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı, binaların numaralandırılması, numaralandırılan binalara ait adreslerin Ulusal Adres Veri Tabanına işlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik binaların numaralandırılması ile Ulusal Adres Veri Tabanının kurulması, güncellenmesi ve yürütülmesine ilişkin hususları kapsar.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 69 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) Adres: Herhangi bir toprak parçası veya binanın coğrafi konumu ve işlevi açısından tanımlanmasını,

b) Adres bileşenleri: Numaralama işlemlerinde kullanılan unsurlar; posta kodları, il, ilçe, bucak, köy ve mezra isimleri, mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak isimleri ile sabit tanıtım numarası ve bina numarası gibi adres verileri ile tanımlanan coğrafi konum, kişisel ve kurumsal adres bilgisine ulaşmak için gerekli olan bilgileri,

c) Adres formları: Numaralama işlemlerini takiben tanımlanan, adreslerin aktarılacağı formları,

ç) Bina: Kendi başına kullanılabilen bir veya birden fazla konut ya da işyeri birimini kapsayan, bir tavan veya çatı ile örtülmüş, temelden tavana kadar uzanan dış duvarlar ile kaplanmış, üstü örtülü ve insanların oturma, çalışma, eğlenme, dinlenme veya ibadet etmelerine imkan sağlayan, hayvanların ve eşyaların korunmasına yarayan, sanayi, ticaret, eğitim ve diğer kullanımlar için tasarlanmış yapıları,

d) Bulvar: Yerleşim yeri içindeki geniş, trafikte geliş geliş yönleri ayrılmış caddeyi,

e) Cadde: Yerleşim yeri içindeki geniş ve uzunca sokağı,

f) Genel müdürlük: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünü,

g) Hal: Genellikle gıda türü ürünlerin satıldığı üzeri açık veya kapalı çarşısı,

ğ) Küme evler: Bir sokağa bağlanması mümkün olmayan, dağınık birden fazla binanın oluşturduğu yerleşim alanını,

h) Mahalle: Belediye sınırları içinde, ihtiyaç ve öncelikleri benzer özellikler gösteren ve sakinleri arasında komşuluk ilişkisi bulunan idari birimi,

ı) Mevki: Halk arasında yerleşim yerleri dışında kalan alanların tanımlanmasında kullanılan ifadeyi,

i) Meydan: Yerleşim yerlerinde caddelerin veya büyük yolların, bulvarların birleştiği geniş alanları,

j) Mezra: İdari olarak bir köye bağlı kırsal alanda olan ve birkaç evden oluşan İçişleri Bakanlığınca tescil edilmiş yerleşim alanını,

k) Numaralama: Adreslerin tanımlanması ve adres bileşenlerinin yer aldığı levhaların oluşturulup, adrese ulaşmaya imkan sağlayacak yerlere asılması işlemlerini,

l) Posta kodu: Adresi oluşturan bileşenlerin bir kısmı ya da tamamını tanımlayacak şekilde verilen rakam ya da rakam-harf karışımından oluşan işaretleri,

m) Sabit tanıtım numarası: Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak ve küme evlere karşılık gelecek şekilde, standart sayısal eşdeğer olarak verilen numaraları,

n) Site: Genellikle bir merkezden yönetilen binalar grubunu,

o) Sokak: Bir veya iki tarafına binaların sıralandığı, yayaların ve/veya araçların geçmesi için ayrılan, başı ve sonu belirli bir yolu,

ö) Ulusal adres veri tabanı: Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde adres bileşenleri ile tanımlanmış tüm adreslerin tutulduğu merkezi veri tabanını,

p) Yapı belgeleri: Yapı Ruhsat Formu, Yapı Kullanma İzin Belgesi, Yanan ve Yıkılan Yapılar Formunu,

r) Yetkili idare: Belediye sınırları ve mücavir alan sınırları içinde belediyeyi, büyükşehir belediye sınırları

TÜRK MEDENİ KANUNUNUN VELAYET, VESAYET VE MİRAS HÜKÜMLERİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN TÜZÜK

35.
ÜNİTE

BİRİNCİ KISIM Amaç ve Kapsam

Amaç ve kapsam: –Madde 1

Bu Tüzüğün amacı, 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun velayet, vesayet ve mirasa ilişkin hükümlerinin uygulanmasını düzenlemektir.

İKİNCİ KISIM Velayet

BİRİNCİ BÖLÜM Velayete İlişkin Hükümler

Velayet: –Madde 2

Ergin olmayan çocuk ana ve babanın velayeti altındadır. Ana ve baba evli değilse velayet anaya aittir.

Yasal sebep olmadıkça velayet ana ve babadan alınmaz.

Velayet hakkında Türk Medeni Kanununun 335-351 inci maddeleri hükümleri uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM Çocuğun ve Mallarının Korunması

Çocuğun korunması: –Madde 3

Türk Medeni Kanununun 346 ve 347 nci maddelerinde belirtilen durumlarda hakim, çocuğun korunması için onun bir aile yanına veya bir kuruma yerleştirilmesine karar verebilir. Bu halde, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununun 22 nci maddesine göre ilgili mahkemeden korunma kararı alınır.

Korunma kararı alınamaması halinde çocuk hakkında 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 161 inci maddesi ile 1580 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin ilgili hükümlerine göre gerekli önlemler alınır.

Çocuk mallarının korunması: –Madde 4

Ana ve babadan birinin ölümü halinde nüfus memuru veya evliliğin mahkeme kararı ile sona ermesi halinde kararı veren mahkeme, sağ kalan veya velayet kendi-

sine verilen eşin yerleşim yeri aile mahkemesine, yoksa Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun belirlediği mahkemeye durumu derhal bildirir. Mahkeme, belirleyeceği süre içinde, sağ kalan veya velayet kendisine verilen eşten çocuğun varsa, mal varlığının dökümünü gösteren bir defter vermesini ve bu mal varlığında veya yapılan yatırımlarda gerçekleşecek önemli değişiklikleri de bildirmesini ister.

Hakim, ana ve babanın, çocuğun mallarını yönetmekte her ne sebeple olursa olsun yeterince özen göstermemeleri halinde, Türk Medeni Kanununun 360 ve 361 inci maddelerinde öngörülen önlemleri alır ve gerekli işlemleri yapar.

Örnek Soru

Türk Medeni Kanununun Velayet, Vesayet Ve Miras Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Tüzük'e göre ana ve babadan birinin ölümü halinde nüfus memuru veya evliliğin mahkeme kararı ile sona ermesi halinde kararı veren mahkeme, sağ kalan veya velayet kendisine verilen eşin durumu ilk olarak derhal nereye bildirmesi gerekir?

- A) Aile mahkemesine
- B) Hâkimlere
- C) Savcılara
- D) Yüksek Kurulunun belirlediği mahkemeye
- E) Aile ve Sosyal Hizmetler kurumuna

Cevap A

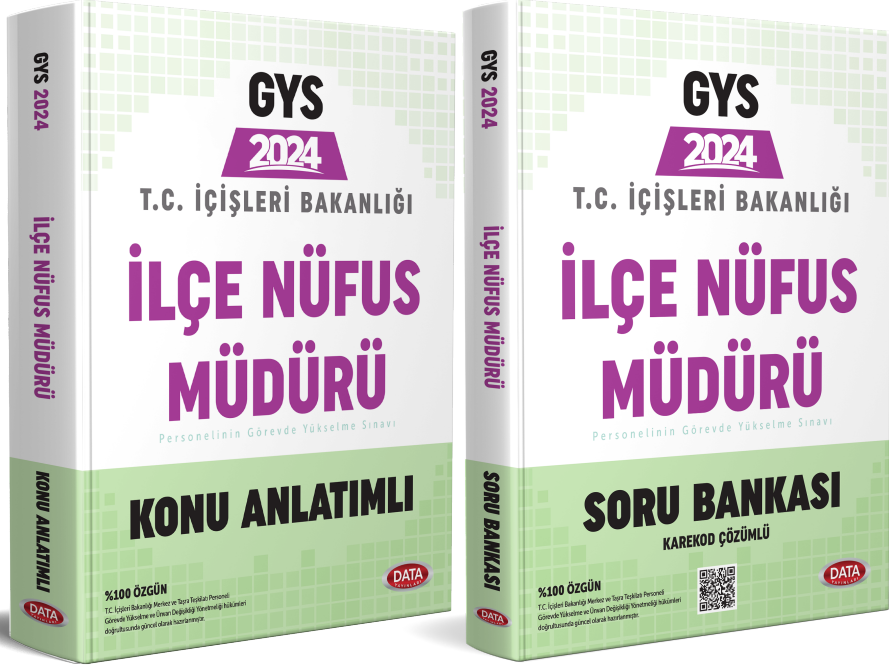
Gelirlerin sarfi: –Madde 5

Çocuğun mallarının gelirleri, öncelikle çocuğun bakımına, yetiştirilmesine ve eğitimine harcanır. Bunu aşan gelirler, ancak ailenin sosyal ve ekonomik durumu, çocuğun aileye getirdiği ekonomik yükler gibi hakkaniyetin gerektirdiği sınırlar içinde ailenin ihtiyacına sarf edilebilir.

Gelir fazlası, çocuğun mallarına katılır.

Çocuk mallarının kısmen sarfi: –Madde 6

Çocuğun olağan ihtiyaçlarının gerektirdiği durumlarda ve bu ihtiyaçların sınırları içinde kalmak üzere çocuğa sermaye olarak yapılan ödemeler, uğradığı zararların karşılığı olarak ödenen tazminatlar ve ikramiyeler ile sosyal yardım ve sosyal güvenlik kurumları tarafından

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi 1518 Sok.
Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20 Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 29 95 - Belgegeçer: 0312 342 23 58
WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.datayayinlari.com | bilgi@datayayinlari.com

ISBN 978-625-7552-37-0

9 786257 155237 0